Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

ГАЗЕТА 1966 ЙИЛ 1 ИЮЛДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. • № 32 (5. 923) • 1986 йил 7 февраль, жума • Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVII съезди делегати

БУРЧ

Владимир Одилов куни кеча Ўзбекистон Компартияси XXI съезди минбаридан туриб, шаҳар транспорти ўта ёмон ишлаётганлиги ҳақида куйиниб гапирди. Одати шундай, фақат кўзи билан кўрган, ақл тарозиси билан ўлчангани ҳақда гапиради, Бу хислат унда қачон пайдо бўлганини айтиш қийин.

Эҳтимол, бирлашманинг тажрибали ишчиларидан бири— Зокир Муротовнинг ахлоқи муҳокама қилинган кундадир. Бир куни меҳнатда чиниққан, кўплаб шогирдлар тарбиялаган малакали токарь ишга кечикиб келди.

— Тартиб ҳамма учун бир, — дейишди цех ишчилари, — кечикдими, жазолаш керак.

Масала жиддийлашиб кетди. Кўпчилик соат механизмидек созланган ва бир маромда ишлаб турган ҳаракат системасини бузганлиги учун ишдан бўшатилсин деган фикрни айтди. Шунда токарлар бригадасининг бошлиғи, бирлашма партия комитетининг аъзоси, ВЦСПС аъзоси Владимир Одилов сўз олди:

— Биродарлар, — деди у, — хулоса чиқаришга шошилмайлик. Зокирни биринчи марта кўраётганимиз йўқ. Биламиз, яхши токарь. Бунинг устига мен эмас, автобус кеч қолди деяпти. Нега унга ишонмаслигимиз керак! Рухсат берсанглар, мен буни бир суриштириб кўрай.

Ҳамма рози бўлди. Бригадир ишдан сўнг транспорт цехига борди. Зокир Муротов истиқомат қилаётган маҳаллага қатнайдиган бирлашмага қарашли автобус графикдан кеч қолганлиги йўл варақасига ёзиб қўйилганди. Дўсти, ҳамкасби ҳақ бўлиб чиқди!

Эҳтимол ўн биринчи беш йиллик бошланишидадир. Авиация техникумини битирганлиги қўл келди ўшанда. Йигирма йиллик тажриба ҳам. Ҳар куни нормани икки баравар бажариш учун нима қилиш зарурлиги, дастгоҳларнинг қуввати, ўзининг имкониятларини худди бухгалтердек ҳисоблаб чиқди. Кейин Тошкент шаҳридаги ҳамкасблари олдида беш йилликда ўн йиллик топшириқни бажариш ҳақида дадил ваъда берди.

Тўғри, вазифа қийин эди. Ўзи етакчилик қилаётган бригада аъзоларига ишни хўжалик ҳисоби асосида ташкил этишни таклиф қилди. Улар кўнишди. Чунки бригадирнинг ўйламасдан сўзламаслигини билишарди. Кўп ўтмай назарий билими ҳам иш берди. Ўта аниқлик талаб қилинадиган деталларга ишлов беришда қўлланиладиган йўниш ва қирқиш мосламасини жорий этди. Натижада меҳнат унуми деярли икки баравар ортди. Бригада 1985 йил топшириғини 134 процент бажарди. Унинг етакчиси эса ўн икки йиллик маррани эгаллашга муваффақ бўлди.

Эҳтимол, корхонада рақамли бошқариш дастгоҳлари системаси ўрнатилгандадир. Гапнинг моҳияти шундаки, янги техника ва технология ишлаб чиқариш жараёнини тезлаштириш, маҳсулот сифатини яхшилаш мақсадида ўрнатилди. Аммо, уларни бошқарадиган мутахассислар кам эди. Бекор турган техникадан нима фойда! Масалани ҳал қилишга Владимир Одилов биринчи бўлиб киришди. Бир вақтнинг ўзида бир неча дастгоҳни бошқарадиган операторлар тайёрлаш курсини ташкил этишни таклиф этди. Бу маъқул топилди. Кўп ўтмай рақамли бошқариш дастгоҳлари тўла қувват билан ишлай бошлади.

В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг механика-йиғув цехи катта мастери, цех партия ташкилотининг секретари Валерий Борисович Фоменко таъкидлаганидек, бир нарса аён. Ишни, топшириқни виждонан бажаришни, касбдошларининг шодлик ва андуҳига шерик бўлишни, коллективи учун жон куйдиришни биринчи галдаги бурчи деб билади. Учинчи даражали Меҳнат Шуҳрати орденининг кавалери Владимир Тўйчиевич Одилов бу бурчни ҳалол бажармоқда.

М. ОТАХОНОВ.

СУРАТДА: В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг катта мастери В. Одилов.

А. Кашапов фотоси.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

ЗАФАРЛАРИМИЗ— ПАРТИЯ АНЖУМАНИГА

Транспортчилар вахтада

Ижодий изланиб

Тошкент шаҳар марказлашган усулда юк ташиш автомобиль тpести коллективи ўтган беш йиллик якуни бўйича Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиқиб, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритди. Коллективнинг бу катта муваффақиятида трест ихтирочилари ва рационализаторларининг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Уларнинг ишга ижодий ёндошуви туфайли ўтган беш йиллик мобайнида ишлаб чиқаришга иқтисодий самараси 270 минг сўм бўлган таклифлар жорий этилди. Ўтган йилнинг ўзида йиллик иқтисодий самараси 60 минг сўм бўлган таклифлар ишлаб чиқаришга жорий этилди.

2521-автоколонна бош механиги В. Белоусовни трестнинг энг яхши рационализаторларидан ҳисоблашади. Унинг бу борадаги хизматлари Бутуниттифоқ Халқ Хўжалиги Ютуқлари Виставкасининг кумуш медали билан тақдирланган. Унинг алоҳида конструкциядаги электромеханик гайка бурагичи энг юқори иқтисодий самара берди. 3-комбинатнинг автоэлектриклари А. Осипенко ва М. Рябченков автомобиль электр ускуналарини синайдиган стенд жорий этдилар. 2515-автоколонна автослесарлари Г. Сурков ва В. Яловой КамАЗ фильтрларини ювадиган мослама яратишди.

3-автокомбинатда мастер бўлиб ишлаётган Ким Чан Ман, В. Чепраков ва В. Кулаковлар ҳам самарали ижодий изланаётганликлари учун кўп марталаб тақдирланишган.

Автотранспорт ишининг энг қулай режимини излаш бўйича ишлар давом этаяпти. Бугунги кунда автомобилчилар ихтирочилик ва рационализаторлик ҳаракатини ҳар томонлама кенг қулоч ёйдириб, ўн иккинчи беш йилликда янада юксак меҳнат самарадорлигига эришишга интилишяпти.

В. ПОПЛАВСКИЙ.

15 февраль—меҳнат байрами

Тайёргарлик қизғин

Мамлакатимиз илғор корхоналари коллективларининг КПСС XXVII съезди шарафига коммунистик шанбалик ўтказиш тўғрисидаги ташаббусини Киров райони меҳнаткашлари биринчилар қатори қўллаб-қувватлаган эди. Ҳозир район корхоналари, муассасаларида ана шу кунга қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Район меҳнаткашлари, айниқса, тежамкорликка катта эътибор беришяпти.

Шанбаликда 100 мингдан ортиқ киши қатнашади. Дастлабки маълумотларга қараганда улар 800 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришади. Юнусобод массивида шу куни 150 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилади.

10 мингдан ортиқ юқори синф ўқувчилари, олий ўқув юртларининг студентлари районда ободонлаштириш ишларини олиб борадилар.

«Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчи-хизматчилари шу куни 20 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар, 25 та сеялка ва бошқа аппаратларни ишлаб чиқаришга аҳд қилишган.

«Ўртоқ» кондитер фабрикаси қандолатчилари шу куни 90 тонна маҳсулотни эл дастурхонига тортиқ қилишади.

Шанбаликда ишлаб топилган барча маблағлар Тинчлик ва беш йиллик фондига ўтказилади.

С. СУЛТОНОВ.

Ўзбекистон Компартияси XXI съезди қарорлари—ҳаётга

Ўн иккинчи беш йилликда зарбдорларча меҳнат қилайлик

«Олға бориш хўжалик юритишнинг интенсив методларини жорий қилиш демакдир, иқтисодий фикрлашнинг янги типини, тежамкорлик ва жонкуярлик хусусиятларини, меҳнатга коммунистик муносабат хислатларини тарбиялаш демакдир».

(Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XXI съезди материалларидан).

БУГУН ТОШКЕНТДА ЯГОНА СИЁСИЙ КУН ЎТМОҚДА

Делегат съезддан қайтди

Масъулият

Ўзбекистон Компартиясининг XXI съезди уч кун давом этган бўлса —шу уч кун мобайнида мен олдимизда турган вазифалар, ҳал қилишимиз лозим бўлган масалалар нақадар улкан эканлиги, бунинг учун ҳар биримиз ўзимизнинг бутун гражданлик куч-ғайратимизни, ҳалоллик ва имкониятимиз, қолаверса виждонимизни сафарбар этишимиз зарурлигини яна бир карра чин юракдан англаб етишга муяссар бўлдим. Дарҳақиқат, съезд минбаридан туриб айтилган сўзлар лоқайдлик ва кўзбўямачилик, камчилик ва нуқсонларга нисбатан шафқатсиз бўлишга ундовчи оқилона нутқлар ҳаммаси кўнглимиздаги гаплар. Бунинг учун ишлаш керак деган сўзнинг ўзи ожизлик қилади.

Шу ўринда мен ҳар бир ишчи, хизматчининг гражданлик масъулиятини алоҳида айтиб ўтмоқчи эдим. Бу эса ўз навбатида коллектив масъулиятига, миллионлар масъулиятига бориб тақалади. Съезд қарорларини амалга ошириш ҳам кенг ана шу кўламли туйғу билан узвий боғлиқдир. Буни ҳар биримиз яхши билмоғимиз керак. Нега деганда ҳар қандай камчилик масъулиятсизлик натижасида вужудга келади. Демак бир ёки икки киши эмас, ҳаммамиз буни яхши тушуниб, ўзимизни жавобгар деб билмоғимиз керак.

Н. СКОРОХОДОВА,
Ўрта Осиё темир йўлининг Тошкент пассажир станцияси оператори.

Қизил байроқли коллективларда

Мукофотга жавобан

1985 йил ва ўн биринчи беш йилликнинг план-топшириқларини муваффақиятли бажариш бўйича Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси якунларига кўра шаҳримиздаги ошхона мебели ва бошқа мебеллар заводи коллективи КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди. Коллектив СССР Халқ Хўжалиги Ютуқлари Виставкасининг Бутуниттифоқ «Ҳурмат тахта»сига ёзилди.

— Бундай ютуққа эришиш ўз-ўзидан бўлмади, албатта, — дейди завод директори С. Т. Мақсудов. — Тежамкорлик, ишга масъулият билан қараш, ишчиларга ғамхўрлик ва улар учун барча қулайликларни яратиш орқали эришилди. Ҳозир корхонамизда маҳсулотнинг 42,7 проценти давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилмоқда. КПСС XXVII съезди очиладиган кунгача битта цех, учта участка икки ойлик планларини адо этишга аҳд қилишган.

Заводда ўтган йили янги моделдаги 30 хилдан ошиқ турли мебеллар ишлаб чиқарилди. Натижада 25 миллион сўмликдан зиёд маҳсулот тайёрланиб, йиллик план муддатидан илгари бажарилди. Бу муваффақиятда А. Ашурматов, Т. Куликов, Б. Толипов бошлиқ бригада ишчиларининг муносиб улуши бор.

Мебелсозлар янги йилда ҳам зарбдорларча ишлашяпти. Улар 1990 йилгача ишлаб чиқариш умумий қувватини икки баравар ошириш, аҳолига ҳар йили 50 миллион сўмлик мебель буюмлари етказиб беришга аҳд қилишган. Шу мақсадда корхонада съездолди зарбдор меҳнат беллашуви кун сайин қизитиляпти.

Мебелсозлар 15 февраль— коммунистик шанбалик кунига ҳам қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Улар шу куни конструкцияси ва пардози яхшиланган ошхона мебелларидан 350 комплектини тайёрлашади. Бу маҳсулотлар йил бошидан буён тежаб қолинган хом ашё ва ёқилғи ҳисобига ишлаб чиқарилади. Шу кунги иш ҳақи беш йиллик фондига ўтказилади.

Р. ФАЙЗУЛЛАЕВ.

СУРАТЛАРДА: корхона йиғув цехи бригадаси бошлиғи Б. Турсунбоев; завод конструкторлик бюроси бошлиғи Н. Попов ва конструктор Т. Кудинова.

Т. Каримов фотолари.

Информацион конференция

КЕЧА

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетида информацион конференция бўлиб ўтди. Унинг ишида партия ўқуви, иқтисодий таълим, комсомол сиёсий маорифининг пропагандистлари, партия, совет, ходимлари ва бошқалар иштирок этишди. Улар Ўзбекистон Компартияси XXI съезди шаҳар меҳнат коллективлари олдига қўйган вазифаларни муҳокама этдилар. Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси Ш. Р. Мирсаидов 1985 йилда Ўзбекистон пойтахтини иқтисодий ва социал ривожлантириш планининг бажарилиши ва халқ депутатлари Тошкент шаҳар Совети IV сессияси қарорларидан 1986 йил учун келиб чиқадиган вазифалар тўғрисида гапириб берди.

Информацион конференцияда пассажир транспортини ривожлантириш муаммолари ва унинг иш маромини таъминлаш чоралари, шаҳарликларга савдо хизмати кўрсатишни яхшилаш тадбирлари ва уни янада ривожлантириш истиқболлари, жиноятчиликнинг олдини олиш юзасидан олиб борилаётган ишлардаги нуқсонларга барҳам бериш йўллари муҳокама этилди.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг «Главташпассавтотранс» бошқармаси бош инженери В. П. Афонин, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари В. П. Плотников, шаҳар прокурори Г. П. Филиппенков бу масалаларга муфассал тўхталиб ўтишди.

Тўпланганлар ҳузурида Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Б. Ф. Сатин якунловчи нутқ сўзлади.

Меҳнаткашлар ҳузурида

Тошкент область партия комитетининг бир группа лекторлари областнинг шаҳар ва қишлоқларига жўнаб кетдилар, улар ўн кун мобайнида корхоналар, қурилишлар, колхоз ва совхозлар, муассасалар ва ўқув юртлари, меҳнаткашлар ҳузурида, истиқомат жойларида бўлиб, Ўзбекистон Коммунистик партияси XXI съезди материалларини тушунтириб берадилар.

(ЎзТАГ).

Санъатнинг сеҳрли олами

Қримга сафар

Муҳиддин Қориёқубов номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли ўзбек Давлат филармониясининг Тўхтасин Жалилов номидаги Ўзбекистон Давлат халқ чолғу асбоблари оркестри Симферополь, Донецк, Днепропетровск шаҳарларига ижодий сафарга жўнаб кетди.

Шу йилнинг февраль ойида ўтадиган гастроль сафари партиямизнинг XXVII съездига бағишланган. Оркестр коллективининг репертуаридаги концерт номерлари совет композиторларининг ватанпарварлик руҳдаги куй ва қўшиқларидан иборатдир. Ундаги асарларда меҳнат завқи илҳом билан тараннум этилади. Коллектив ижодий сафар кунлари оркестр кончилар ва денгизчилар билан учрашувлар ўтказади.

Ўзбек санъаткорлари Коммунистик партиямизнинг шонли бўлажак съездига қизиқарли, ранг-баранг янги-янги куй ва қўшиқлар тайёрладилар. Уларни ижро этишда бош дирижёр ва бадиий раҳбар, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Фаррух Содиқов ҳамда Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими, Мухтор Ашрафий номли Тошкент Давлат консерваториясининг профессорлик вазифасини ўтовчи Анвар Левиевлар дирижёрлик қиладилар.

Ҳ. ИБРОҲИМОВ.

Ёш ижрочилар

Машҳур совет композитори Д. Шостаковичнинг асарлари иттифоқимиздаги кўпгина концерт ташкилотлари программасидан кенг ўрин олган. Бу бой ижодиётга ҳаваскор ёш ижодкорлар коллективлари ҳам тез-тез мурожаат этишмоқда.

В. И. Ленин номли республика пионер ва ўқувчилар саройи ҳузурида жўшқин фаолият кўрсатаётган болалар музика мактаби ёш ижрочилари тайёрлаган номерлар орасида атоқли санъаткорнинг турли жанрдаги музикалари ҳам бор.

Бу мактабнинг скрипкачилар ансамбли яқинда Д. Шостаковичнинг «Романси»ни ўз концерт программасига киритди. Ёқимли лирик оҳанглардан иборат мазкур номер ёш истеъдодлар ижросида жозибали янграмоқда.

С. ОДИЛОВА.

Болалар расмлари конкурси

Сергели районидаги Аброр Ҳидоятов номидаги маданият уйида КПСС XXVII съездига бағишланган қатор маданий тадбирлар, томошалар ўтказилмоқда. 72-уй-жойлардан фойдаланиш участкаси қизил бурчагида «Биз тинчлик тарафдорларимиз» шиори остида болалар расмлари конкурси бўлиб ўтди. Маданият уйи қошидаги «Моҳир қўллар» тўгарагининг раҳбари О. Турченко бу конкурснинг жонли, қизиқарли ўтишида жонбозлик кўрсатди.

Конкурсда райондаги 104 ва 7-ўрта мактабнинг ўқувчилари иштирок этдилар. Ёш рассомлар ўз маҳоратларини, идрокини намойиш қилиб чизган расмларида она-Ватан, космос, тинчлик мавзуларида мазмунли ва ҳаётбахш лавҳаларни акс эттирдилар. Ёш рассомлардан В. Глотов «Ҳар доим бўлсин қуёш», Ш. Фомин «Ер курраси доимо мовий бўлсин», Н. Чу «Она ер» каби расмлари билан ғолиб бўлдилар.

Ф. УМАРОВА.

тонгги газеталарда

◆ 5 февраль куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. А. Громико Кремлда расмий дўстона визит билан СССРга келган ВСИП Марказий Комитетининг аъзоси, ВХР мудофаа министри генерал-полковник Ф. Карпатини қабул қилди.

◆ Партиянинг ташаббускорлик ва ишга ижодий ёндашувни бутун чоралар билан ривожлантириш, партия комитетлари иш услуби ва методларини такомиллаштириш, кадрларнинг масъулиятини ошириш ҳамда ҳамма соҳада интизомни мустаҳкамлашга қаратилган йўли сезиларли натижалар бермоқда. Бу Қозоғистон Компартиясининг кеча очилган XVI съездида таъкидланди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Д. А. Кунаев ҳисобот доклади қилди.

Съезд ҳақидаги ҳисобот бугун тонгги газеталарда эълон қилинган.

ҲАР БИР КИШИ РЕЙД ҚАТНАШЧИСИ БЎЛСИН

Ичкиликбозлик—иллат

«Самарали меҳнат, соғлом турмуш учун» — шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларининг таклифлари, «Правда» газетасининг ташаббуси билан ўтаётган Бутуниттифоқ рейдининг шиори ана шундай. Уни СССР Журналистлар союзи ва Бутуниттифоқ хушёрлик учун кураш кўнгилли жамияти қўллаб-қувватлади.

Рейднинг мақсади — ҳар қандай интизом бузилишларига, ичкиликбозлик ва алкоголизмга қарши курашга чинакам оммавий тус беришдан иборатдир.

«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари, хушёрлик учун кураш шаҳар жамияти Ўзбекистон пойтахтининг барча аҳолисига мурожаат этиб, уларни Бутуниттифоқ рейдининг фаол қатнашчилари бўлишга чақирадилар.

Биз сизнинг ишхонангизда, сиз яшаётган районда тартибни ўрнатиш, ичкиликбозлик ва алкоголизмни бартараф этиш интизомни, уюшқоқликни мустаҳкамлаш, парклар, клублар, спорт иншоотларининг ишини яхшилаш бўйича партия ва ҳукуматимиз белгилаган тадбирлар қандай амалга оширилаётгани ҳақидаги хатларингизни кутамиз.

Камчиликларни биргаликда очиб ташлаймиз, уларни келтириб чиқарувчи сабабларини чуқур таҳлил қиламиз ва уларнинг муқаррар бартараф этилишига эришамиз.

Хатларингизни кутамиз.

Конвертга «Бутуниттифоқ рейди» белгисини қўйишни унутманг.

ҲАЁТИМИЗ ПРОГРАММАСИ

Партиянинг съездолди ҳужжатларини муҳокама қиламиз

Сўз — партия ташкилоти секретарига

Муваффақият омили

Ўтган беш йилликнинг бошларида корхонамизнинг иши юришмай қолди; план топшириқлари бажарилмади, айни пайтда шартнома мажбуриятларини ҳам уддалай олмадик. Лекин коллектив умуман беш йиллик топшириқни муваффақиятли муддатидан олдин уддалади. Шартнома мажбуриятлари бўйича маҳсулот етказиб бериш беш йиллик плани ҳам уддаланди. Биз маҳсулотларимизни фақат республикамиздаги эмас, балки мамлакатимиздаги кўплаб саноат корхоналарига етказиб берамиз. Экспорт маҳсулотларнинг ҳажми ҳам ошди.

Бирлашмада қандай ҳодиса юз берди? Энг аввало оддий ишчидан бошлаб раҳбарларгача бўлган масъулият оширилди. Айниқса коммунистларга бўлган талабчанлик кучайтирилди. Раҳбар кадрлар синовдан ўтказилиб, уларнинг сафлари мустаҳкамланди.

Талабчанлик, қабул қилинган қарорларнинг бажарилишини қатъий назорат қилиш, хом ашё материалларни ҳисобга олиб бориш — булар коллективимизнинг муваффақиятини таъминлаган омиллар бўлди.

Ишлаб чиқариш масалаларини меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ижрони назорат қилиш билан бир вақтда ҳал қилдик. Ўзингиз ўйлаб кўринг, ишга келмаслик, кечикиб келиш, ишга кайф ҳолда келиш туфайли жуда кўп иш вақти бой берилларди. Буларнинг олдини олиш учун партия ҳисобот-сайлов йиғилишида меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ва вақтини беҳуда сарфлашни камайтириш бўйича партия комиссияси сайланди.

Комиссия аъзолари сафидан принципиал, ташаббускор коммунистлар жой олишди. Улар халқ контроли бош группаси, «Комсомол прожектори», касаба союз ташкилоти билан мустаҳкам ҳамкорликда ишлашди. Иш вақтидан қандай фойдаланилаётганлиги, ишчилар материал билан қандай таъминланаётганлигини текшириш бўйича рейдлар ўтказилди. Текширув натижалари комиссия мажлиси, партия бюроси, партия йиғилишларида тингланди.

Энди бир фактни олиб кўрайлик. Шу йилнинг биринчи кунида ўтказилган рейд пайтида биронта ҳам камчилик аниқланмади. Авваллари эса 20 дан зиёд тартиббузарликка дуч келинарди.

Партия бюроси мажлиси ва партия-хўжалик активи йиғилишларида коммунистларнинг ҳисоботларини тинглаш одат бўлиб қолди. Ишни бирлашма директори М. Ғозиевнинг ҳисоботини тинглашдан бошладик. Коммунистлар ўртоқлари олдида ўз вазифаларини, Устав талабларини, партия топшириқларини қандай бажараётганликлари ҳақида ҳисобот бериб турдилар. Сараловчи А. Умаров кандидатлик стажини қандай ўтаётганлиги ҳақида ҳисобот берди.

Ҳисоботларни тинглаш пайтида коммунистлар томонидан айтилган таклиф ва мулоҳазалар, танқидий фикрларни ҳаётда қарор топтиришга ҳаракат қилмоқдамиз. Масалан, бош инженер А. Шевченконинг ҳисоботи тинглангандан кейин чиқитсиз технологияни ўзлаштиришга киришилди. Ўтган йили шлакни қайта ишлаш ўзлаштирилди. Аввал бундай шлак чиқинди сифатида ташлаб юборилар эди. Янги линия ундан алюминийни ажратиб олишда ёрдам беряпти. Шлак составида қолган майда моддалардан қора металларни тайёрлашда ачитқи сифатида фойдаланиш мумкин. Биз ана шу маҳсулотни етказиб бериш бўйича Бекобод металлургия заводи билан шартнома туздик. Бу маҳсулот заводда шу кунгача қўлланилган қимматбаҳо алюминий кукуни вазифасини ўтайди.

Ҳозир бутун коллективимиз, партия ташкилоти олдида ишлаб чиқаришдаги қўл меҳнатини камайтириш вазифаси турибди. Партиянинг съездолди ҳужжатларини муҳокама қилиш давомида ягона хулосага келдик. Шу беш йилликда ишлаб чиқаришдаги қўл меҳнатини 12 процентга камайтиришга эришамиз. Бунга асосан тайёрлов цехини ишга тушириш орқали эришилади. Унга замонавий ускуналар ва механизмлар ўрнатилади. Демак, янги техника ва технологияни ўзлаштириш ҳам партия ташкилотининг эътиборида бўлади.

В. ВЕШКУРЦЕВ,
«Узвторцветмет» бирлашмаси партия ташкилотининг секретари.

«Узбекхлопкомаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг машинасозлик заводи коллективи Виктор Кутилин ва Анатолий Громовларнинг номларини ҳурмат билан тилга олади. Чунки бу меҳнат илғорлари 20 йилдан бери мана шу корхонада самарали меҳнат қилиб келадилар. Ҳар икки ишчи съездолди ҳужжатлари муҳокамасида фаол иштирок этмоқда. Коммунистик меҳнат зарбдори деган шарафли номга эга бўлган бу ишчилар шу кунларда «КПССнинг XXVII съездига — 27 зарбдор ўн кунлик» шиори остидаги мусобақани тобора авж олдириб меҳнат қилишмоқда.

Т. Каримов фотоси.

Дил сўзлари

Ҳалоллик

Шаҳримизнинг барча меҳнаткашлари қатори бизлар ҳам Ўзбекистон Компартияси XXI съезди материалларининг ҳаётийлиги, уларда олға сурилган режалар, кўрсатмаларнинг замон талаби эканлигидан, бу программ қарорларни амалга оширишда ҳар биримиз масъул бўлишимизни сидқидилдан англаб етдик. Республика ижтимоий ҳаётидаги ҳар бир ижобий ўзгариш, олға қараб силжишлар ҳаммамизни қувонтиради, албатта. Нега деганда, жамиятимиз тараққиёти масаласи — бу келажак масаласи, юксак онгли инсонларнинг камол топиши масаласидир. Бас шундай экан жамият ҳар биримиздан ҳалолликни, ишимизга нисбатан виждонан муносабатда бўлишимизни талаб этади.

Бироқ кундалик ҳаётимизда ютуқ-муваффақиятлар билан бир қаторда камчилик-нуқсонларнинг, кўзбўямачилик, бюрократчилик сингари ҳолларнинг учраб туриши яхши гап эмас, албатта. Булар ҳақида съезд минбаридан туриб атрофлича фикр юритилди, танқидий мулоҳазалар айтилди. Мен кўп нарсага тўхталиб ўтмоқчи эмасман. Масалан, биргина атроф-муҳитнинг тозалиги масаласини олайлик. Мазкур масала хусусида съездда очиқ ойдин гапирилди. Нуқсонлар танқид қилинди. Тошкент — республикамизнинг пойтахти.

Бу ерга ҳар куни юзлаб шаҳар ва ўлкалардан, чет эллардан меҳмонлар келиб-кетиб турибди. Шу шаҳарнинг ҳавоси тоза бўлса, кўчалари супурилган-саришта бўлса ҳаммамизга яхши. Лекин бу проблемага панжа орасидан қарайдиганлар ҳам оз эмас. Бепарво ҳайдовчилар тутун бурқситиб юраверса, чиқиндилар уюлиб ётаверса, лоқайд кишилар бекатларга дуч келган нарсани ташлаб ифлослантириб кетаверса — бу билан иш битмайди. Бинобарин Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг съездга ҳисоботида янграган **«Тошкент — Ўзбекистон ССР пойтахти, зотан у янги, социалистик типдаги, юксак маданиятли, намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳар бўлиши мумкин ва лозим»** деган сўзларга ҳеч ким бефарқ бўлмаслиги керак.

Мен ўн фарзанднинг онасиман. Шунинг учун фарзандларим ўсиб-улғаядиган муҳитнинг ҳам соғлом бўлиши тарафдориман. Ҳаммамиз шунинг учун меҳнат қилиб, шунинг учун куюнсак — келажак олдида ҳам юзимиз ёруғ бўлади.

И. СОДИҚОВА,
фаррош, Қаҳрамон она.

Съездолди зарбдор вахтасида

Комсомоллар намунаси

Сиз чапдаги суратда шаҳримиздаги «Ўртоқ» кондитер фабрикасининг илғор комсомол-ёшлар бригадаси аъзоси Ширмоной Тожибоевани кўриб турибсиз. Ўзаро социалистик мусобақада пешқадамлик қилаётган бу ишчи шу кунларда ғайратга-ғайрат қўшиб меҳнат қилмоқда. У партиямизнинг XXVII съезди очиладиган кунгача квартал планини бажаришга аҳд қилган.

Пастдаги суратда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикув ишлаб чиқариш бирлашмаси қошидаги 122-ҳунар техника билим юртининг таласаси, ВЛКСМ аъзоси Шаҳзода Муҳаммадиева тасвирланган. У шу кунларда бирлашма цехларида ишлаб чиқариш практикасини муваффақиятли ўтамоқда.

Х. Мирзакаримов фотолари.

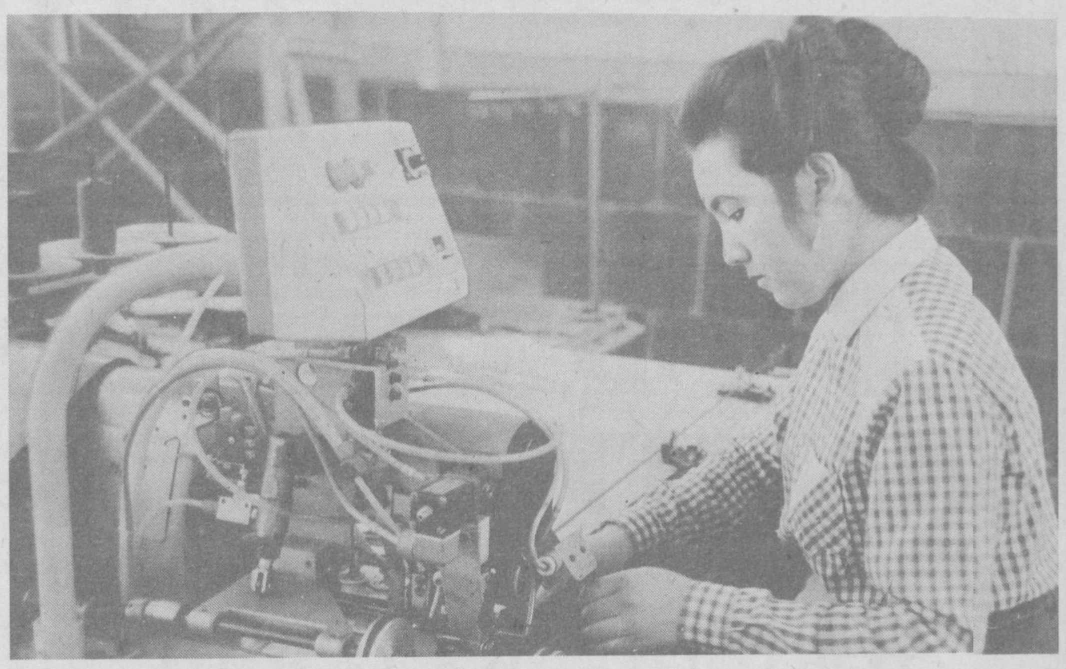

Беш йиллик ва коммунист

Талабчанлик руҳида

Ўн иккинчи беш йилликнинг дастлабки кунлариданоқ иш маромини таъминлаш ва шу асосда ишлаб чиқариш самарадорлигини муттасил ошира бориш, иш сифатини эса янада яхшилаш «Ташсельмаш» заводи партия ташкилотининг диққат марказида турибди.

Маълумки, енгил автомобиллар ишлаб чиқарувчи Волжск бирлашмасининг коллективи фан-техника тараққиёти ютуқларини жорий этишни жадаллаштириш ва ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ташаббуси билан чиққан эди. КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси бу ташаббусни маъқуллаган эди. Волжск автомобилсозларининг мақсади 1990 йилда ўн иккинчи беш йилликнинг контроль рақамларидан ўзиб кетадиган марраларга чиқиб олишдан иборат эди. Ана шу қимматли ватанпарварлик ташаббусига пойтахтимизнинг бир қатор корхоналари қаторига Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи коллективи ҳам қўшилди.

Корхона партия ташкилоти етакчилигида «Ташсельмаш»ликлар фан-техника тараққиётини жадаллаштириш ва беш йилликда ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш юзасидан кўпқиррали иш олиб бормоқдалар. Меҳнатни илмий ташкил этиш, ишнинг бригада усулини кенг ёйиш ва бошқа омиллар ҳисобига коллектив маҳсулотнинг 12,5 процент ўсишига эришиш, ишлаб чиқарилаётган буюмларнинг ҳаммасини янгилаш ва модернизация қилиш топшириқдан ташқари кўплаб пахта териш машинаси тайёрлаш режаларини белгилаган. Шу беш йилликда ишлаб чиқариш ҳажмининг контроль рақамлардан ташқари 2,2 процент ўсишини таъминлаш кўзда тутиляпти.

Пахта териш машиналарининг барча моделларини модернизация қилиш, пневмоподборщиклар ва тозалаш механизмларининг янги конструкцияларини жорий этиш, герметик кабиналар ўрнатиш ҳисобига уларнинг унумдорлигини 8—10 процент оширишга аҳд қилинган.

Ҳозирги юксак талаблар машинасозларни муттасил ижодий изланишга, янада кўпроқ ташаббускорлик ва активлик кўрсатишга ундамоқда. Маълумки, кўпгина пахта териш машиналарининг пахтани охиригача тўлиқ териб ололмаслиги, кўпгина пахталар эгатларда тўкилиб қолиши, қисқаси, терим машиналарининг кутилган даражада серунум эмаслиги ҳақида пахтакорлар рўйирост фикр-мулоҳазалар билдиришган эди. Ўн иккинчи беш йилликда коммунистлар етакчилигида бутун коллектив пахтакорларнинг ана шу талаб ва истакларини ҳисобга олиш, пахтани тўлиқ териб оладиган, механик-ҳайдовчиларнинг иш шароитини яхшилайдиган пахта териш машиналарини кўплаб ишлаб чиқариш, шунингдек бу машиналарнинг чидамлилигини янада ошириш йўлида иш олиб боряпти.

КПСС Марказий Комитетининг октябрь (1985 йил) пленуми маъқуллаган съездолди ҳужжатларида қўйилган вазифалар «Ташсельмаш»ликларни янги марраларга ундамоқда.

Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XXI съездида фан-техника тараққиётини жадаллаштириш ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг туб масаласи эканлиги алоҳида таъкидланди. Унда партия ташкилотлари, барча кадрлар ишлаб чиқаришни рационализациялашга, технологияни янгилашга, том маънода революцион силжишларни таъминлашга, хуллас ишга янгича ёндошишга даъват этилди. Съездда ҳақли равишда таъкидлаб ўтилганидек, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш фақат корхонани чексиз миқдордаги янги станоклар, роботлар, машиналар билан таъминлашдан иборат эмас. «Янги техникасиз ишлаб бўлмайди, албатта, деб таъкидланди съездда. — Бироқ мавжуд моддий-техникавий базадан оқилона фойдаланиш, қатъий ишлаб чиқариш ва технология интизомини ўрнатиш асосий вазифадир. Бу масалаларни ҳал этишда сусткашлик қилиб бўлмайди, зудлик билан чоралар кўрилиши керак». Бошқа кўпгина нуқсонлар очиб ташланди. Масалан, қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводларида темирчилик-пресслаш машина-ускуналарининг бешдан бир қисми чорак асрдан кўпроқ вақтдан бери ишлатиб келинаётгани, саноатда металлнинг бешдан бир қисми қириндига чиқариб юборилаётгани сингари кўпгина нуқсонлар мавжуд. Буларга изчиллик ва қатъият билан барҳам бериш, бу борада кадрларнинг масъулиятини ошириш муҳим вазифадир.

Партиямиз XXVII съездига саноқли кунлар қолди. Унгача ҳар бир иш кунини зарбдорона ўтказиш корхонанинг ҳар бир коммунисти, ишчи-хизматчиси бурчидир. Биринчи қуюв цехи партия ташкилоти ўтган беш йиллик планини муддатидан илгари адо этишда ташкилотчилик ва сиёсий-тарбиявий ишлар аҳамиятини кўтаришга эришган эди. Йиллик планга қўшимча минг тоннага яқин қуйилма бериш мажбуриятини бажаришда ҳам коммунистлар ташаббускорлигига асосий умид боғланган эди. Владимир Фёдорович Булыгин етакчилик қилаётган бу цех партия ташкилоти коммунистлар ва бутун коллективнинг КПСС XXVII съезди шарафига мажбуриятга қўшимча 50 тонна чўян қуйилма бериш ҳақидаги ташаббусини қўллаб-қувватлади. С. Карпова етакчилик қилаётган цех партия ташкилотининг ишлари ҳам эришилган натижалар билан кифояланмай, янада кўпроқ муваффақиятларни қўлга киритишга қаратилган.

Бир сўз билан айтганда «Ташсельмаш»ликлар ўз ишларини Ўзбекистон Компартиясининг XXI съезди қўйган актуал вазифалар асосида қайта кўриб чиқишяпти, янги конкрет тадбирлар бўйича иш юритишга интилишяпти.

Ҳ. АБРОРВ.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ЕЗАДИЛАР

◆ ВАШИНГТОН.

«Чэлленжер» кемасининг ҳалокати атрофидаги гаплар

Аэронавтика ва космик фазони тадқиқ этиш миллий бошқармаси (НАСА), Пентагон ва бошқа муассасалар вакилларидан иборат махсус командалар америкалик етти космонавтнинг ҳалокатига сабаб бўлган, кўп марта фойдаланишга мўлжалланган «Чэлленжер» космик кемасидаги портлаш сабабларини текширишни давом эттирмоқдалар.

Қидирув группалари, Си-Би-Эс телекомпаниясининг хабар беришига қараганда, Атлантика сувларидан кеманинг олдинги қисми ва бошқа парчаларини топдилар. Сув остидаги оқимлар қаттиқ халақит беришига қарамай, қидирувларда сув ости робот автоматлари иштирок этмоқда. Мутахассислар, шунингдек «Чэлленжер» бортидан олинган телеметрик ахборотни ҳам таҳлил этмоқдалар. Ана шу типдаги тайёр уч кема синчиклаб текшириб кўрилмоқда.

Айни вақтда Америка матбуотининг хабар беришига қараганда, ҳалокат сабабларини текшириш тобора махфий тус олмоқда. «Вашингтон пост» газетасининг таъкидлаб ўтишича, илгари расмий ахборотни тақдим этишга рози бўлган кишилар эндиликда ҳалокатга оид масалаларни муҳокама этишдан батамом бош тортмоқдалар. «Собиқ космонавтлар ва НАСАнинг мансабдор шахслари ҳам ўзларини худди ана шундай тутмоқдалар», деб уқтиради газета. Пентагонда мудофаа министри К. Уайнбергер раҳбарлигида «Космик программани таҳлил этиш стратегик группаси мажлис қилмоқда». Матбуотда пайдо бўлаётган маълумотларга қараганда Пентагон раҳбарлари космосдан ҳарбий мақсадларда фойдаланиш ҳамда аввало «самовий урушлар» программасига оид тадқиқотлар ва тажрибалар бундан буёнги тақдиридан ташвишга тушмоқда.

Сенатор Ж. Дэнфорт сенатнинг космик масалалари билан шуғулланувчи комитети 18 февраль куни «Чэлленжер» ҳалокатига оид тафсилотларни таҳлил этишга киришишини айтди. Шу билан бир вақтда конгресс аъзоси Н. Майнита президент Рейганга мурожаат этиб, «Чэлленжер» ҳалокатини текшириш бўйича мустақил иш олиб бориш учун мухтор комиссия тузишни талаб қилди. Бу комиссия ўз текширувлари ҳақида АҚШ президенти ва конгрессга ҳисоб бериши керак.

Бу факт Вашингтоннинг космосдаги бебошлиги туфайли жамоатчиликнинг хавотирланиши тобора ортиб бораётганлигининг аломатидир, деб уқтиришмоқда кузатувчилар. 1971 йилдаёқ, деб таъкидлади Мудофаа ахбороти маркази деб аталган жамоат ташкилотининг директори Ж. Ларок, ядро уруши бошланиши хавфини камайтириш тўғрисидаги Совет—Америка битимида жаҳоншумул ҳалокат тасодифий жанжал оқибатида келиб чиқиши мумкинлиги алоҳида таъкидлаб ўтилган эди. Ўша вақтдан бери қурол-яроғ системалари янада мураккаблашди. Уларнинг иши кўп жиҳатдан компьютерларга боғлиқ бўлиб қолди. «Чэлленжер»нинг ҳалокати электрон-ҳисоблаш машиналарининг иши нақадар ишончсиз эканлигини кўрсатди. Дарҳақиқат, машиналар кема системаларидаги носозликларни қайд этади, деб уқтирди Ж. Ларок. Мабодо космосга қурол-яроғларнинг кўпдан-кўп истемалари олиб чиқилса, бундан ҳам беш баттар бўлиши мумкин. Шу боисдан ҳам космосда қурол-яроғ истемаларини жойлаштиришга сира йўл қўйиб бўлмайди.

Маъмурият вакиллари, деди Нью-Йорк штати университетининг профессори Гроссман, «Шаттл» типидаги космик кемаларда авария бўлиши мумкин эмас, деб неча бор, шу жумладан менга ҳам айтганлар. Лекин шу ҳафтада рўй берган воқеа бунинг аксини кўрсатди. Мабодо ана шундай авария стратегик мудофаа ташаббуси амалга оширилишида содир бўлса бунинг оқибатлари янада фожиалироқ бўлиши мумкин.

Сўнгги соатда

◆ ВАРШАВА.

Совет Иттифоқининг ҳозирги аср охиригача ядро қуролининг ҳамма запасларини тугатишга қаратилган таклифлари ғоят муҳим аҳамиятга эга эканлигини Польша Бирлашган Ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Войцех Ярузельский таъкидлади. У ПБИП Марказий Комитетининг бу ерда ўтган пленумида сўзлаган якунловчи нутқида бу дадил ҳаракат программаси инсониятни ядро фалокати хавфидан халос қилишнинг оғир, лекин мутлақо реал йўлини белгилаб берди,— деди. — Биз социализм, тинчлик ва тараққиёт ажралмас эканлигини яна бир бор тасдиқловчи мана шу йирик тарихий ташаббусни тўла равишда қўллаб-қувватлаймиз, деб уқтирди Польша раҳбари.

◆ БУДАПЕШТ.

Венгрия пойтахтида ТАССнинг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVII съездига бағишланган «тинчлик ва бунёдкорлик йўлидан» фотокўргазмаси очилади. Икки юздан ортиқ фотосуратлар, Ленин партияси принципиал сиёсати амалга оширилаётганлигини, совет кишиларининг меҳнат ғалабаларини — уларнинг орзу-умидлари ва келажакка мўлжалланган дадил режаларини акс эттиради. Экспозициянинг махсус бўлими КПСС билан Совет давлатининг тинчлик, ядро уруши хавфининг олдини олиш учун, космик фазони ҳарбийлаштиришга қарши, космосни бутун инсоният манфаатлари йўлида ўзлаштиришда халқаро ҳамкорлик қилиш учун курашга бағишланади. Фотоматериаллар Совет Иттифоқи билан Венгрия ўртасидаги қардошларча дўстлик муносабатлари ва ҳар томонлама ҳамкорлик тўғрисида, ҳар икки мамлакат ўртасида, ҳаётнинг ҳамма соҳаларида баҳамжиҳат ҳаракатларни кучайтириш тўғрисида ҳикоя қилади.

Планетадаги табиий офатлар

◆ ПАРИЖ.

Франция тоғ ўқчилар батальони Альп тоғида қор кўчкиси остида қолди. Браман районида ҳарбий хизматчилар ўқув машқларини пишиқтираётганда бу ҳалокат юз берди. Бир киши ҳалок бўлди, тўрт киши жароҳатланди.

◆ ГАВАНА.

Гватемаланинг ғарбий қисмида рихтер шкаласи бўйича 5 балл куч билан ер силкинди. Дастлабки маълумотларга қараганда жабрланганлар йўқ, Туака ва Сибинал қишлоқларида 40 дан ортиқ уйга бироз шикаст етган. Гватемала сейсмография институтининг хабар қилишича ер силкиниши маркази Гватемала — Мексика чегараси яқинидаги Сан-Маркос вилоятида, мамлакат пойтахтидан 190 километр наридир.

Хроника. Воқеалар. Фактлр.

◆ НЬЮ-ЙОРК.

Харрисбергдаги (Пенсильвания штати) авиация моторлари ишлаб чиқарувчи заводда бир неча марта портлаш рўй берди. Яқин атрофдаги шаҳарлардан келган 150 дан [illegible] ўт ўчирувчи ўт билан 5 соатдан кўпроқ олишиб, уни ўчирди. Авария натижасида асосий цехлардан ташқари, заҳарли химиявий моддалар омбори ҳам портлаб кетди. Муниципал маъмурлар шаҳарда фавқулодда ҳолат эълон қилдилар.

Амстердамдаги автомобиль турар жойларида бундай манзарани тез-тез кўриш мумкин. Чунки шаҳарда автомобиль деталларини ўғирлаш ҳодисалари учраб турибди. Автомобиль ҳаваскорлари бундай кўнгилсиз ҳодисалардан хафсаласи пир бўлган. Автомобиль турар жойларида бундай юлғичлик қилишнинг асосий сабаби мамлакатда эҳтиёт қисмлар баҳосининг тез ошиб бораётганлигидир.

АПН—ТАСС фотоси.

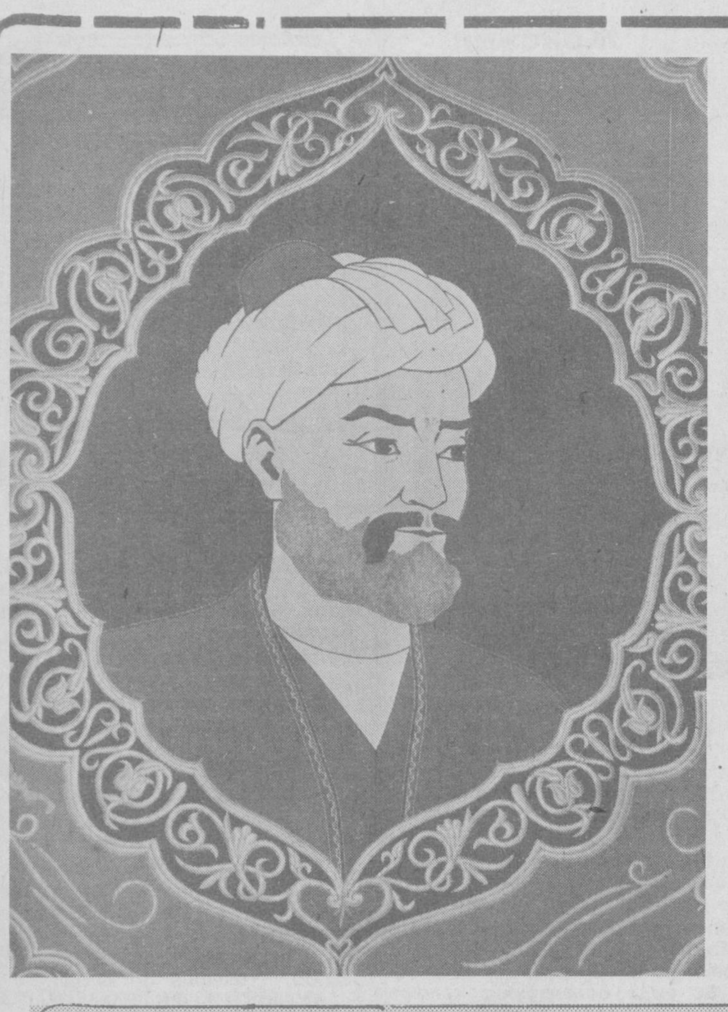

ХУШХАБАР

Совуқ қиш шамоли шаҳар кўчалари бўйлаб изғийди. У қасрлар ва юксак деворли уйлар томидан қорларни олиб ҳовли ва кўчаларга отади, жипс ёпилган дераза ва кўча эшикларига ўзини уради, ўткинчи одамларнинг энгил-бошини юлқилайди. Мўйлаблари устидаги намни музга айлантиради, янок ва бурунларни чимчилаб ўтади. Тимлар билан беркитилган расталар остига кириб олган киши изғирин таъқибидан қутилгандек бўлади.

Очиқ майдондан ўтиб тим остидаги ёпиқ дўкон олдида тўхтаган йўловчи эгнини қоқди, телпагини олиб унга ёпишган қорни силкитди-да, қайта кийди. У сал нафасини ростлаб олгач, шахдам одимлаб йўлида давом этди...

Йўловчи дўконлар ёнидан жадал ўтиб борар, йўл-йўлакай баъзи дўкондорлар билан ўнг қўлини кўксига қўйиб саломлашарди. Ниҳоят у чолғу асбоблари сотиладиган дўкон олдида тўхтади. Дўкондор уни кўргач ўрнидан даст турди-да, кўришгани қўл узатди...

— Йўллар бўлсин?— деди дўкондор хайрлаша туриб.

— Саройга, Ғиёсиддин поччамиз ҳузурига ошиқиш билан етмагим даркор...

...Али хонага кириб Ғиёсиддин билан кўришди. Алининг чеҳрасида шодлик ифодаси зуҳр этиб турар, поччасининг хизмат сафаридан қандай қайтганини сўраб ўлтирмасданоқ гап бошлади:

— Суюнчи берасиз почча, хушхабар олиб келдим. Сизга фарзанд ато қилди, ўғил! Бугун саҳар вақти опамизнинг кўзлари ёриди,— деди Али...

Ғиёсиддин шодлик тўла кўзларини Алидан узмас, унинг сўзларини жон қулоғи билан тинглар эди. Алини яхши кўрар эди. Унинг хушхулқ, хуштабъ ва дардманд йигит экани, шеър ёзиш ва чолғучилик маҳорати, хаттотлиги ўз мақсадлари йўлидаги ихлос ва садоқати Ғиёсиддинга маъқул эди

— Раҳмат, сиздан ғоят миннатдорман, иним,— деди Ғиёсиддин. — Яхши соатда хушхабар келтирдингиз. Жиянингизни сизнинг номингиз билан атаймиз. Сиздек шоир, фозил одам бўлсин. Яна шер ҳам қўшамиз Шердек қудратли, жасур бўлиб ўссин. Фарзандимизнинг номи Алишер бўлади.

Бу воқеа 1441 йилнинг 9 февралида содир бўлди...

«ХАМСА»—ЭПОПЕЯ

Шарқ халқлари адабиётининг буюк ёдгорлиги «Хамса» («Бешлик») Алишер Навоий ижодининг юксак чўққисидир. Навоийдан олдин «Хамса» яратган ижодкорлар улуғ озарбайжон шоири Низомий Ганжавий (1141 — 1209), Ҳиндистон форсий адабиёти намояндаси Хисрав Деҳлавий (1253—1326) ва форс-тожик адабиётининг классиги Абдураҳмон Жомийлардир. Бу ижодкорлар ўз достонларини форсий тилда яратган эдилар. Алишер Навоий ўз «Хамса»сини туркий (эски ўзбек) тилида яратди. Навоий «Хамса»сини ташкил этувчи беш достон қуйидагилардир:

«Ҳайратул-аброр» 3988 байт.
«Фарҳод ва Ширин» 5782 байт.
«Лайли ва Мажнун» 3622 байт.
«Сабъаи сайёр» 5808 байт.
«Садди Искандарий» 7215 байт.

Навоий «Хамса»сида жами 25615 байт ёки 51.230 мисра шеър бор. Навоий бу эпопеяни 1483—1485 йилларда ёзиб тугаллаган.

Алишер Навоийнинг 545 йиллиги ва «Хамса»нинг 500 йиллигига

БЕШ БЕБАҲО ҲАЙКАЛ

Шу кунларда Ватанимизда буюк ўзбек шоири ва мутафаккири Алишер Навоий таваллудининг 545 йиллиги ҳамда унинг шоҳ асари — «Хамса» эпопеяси яратилганлигининг 500 йиллиги кенг нишонланмоқда.

Қуйидаги материаллар ана шу мўътабар санага бағишланади.

Алишер Навоий ҳаёти ва фаолиятининг муҳим саналари

1441 йил 9 февраль. Ҳирот шаҳрида туғилди.

1447. Хуросондаги нотинчликлар сабабидан Алишерлар оиласининг Ироққа кўчиши.

1457. Абулқосим Бобирнинг Машҳадда вафоти, Алишернинг Машҳадда қолиб, Шайх Камол Турбатий, Хожа Муҳаммад Астрободийлар хайрихоҳлигида ўқишни давом эттириши.

1464. Ҳиротга қайтиши, Султон Абусаиднинг Навоийга салбий муносабати.

1465. Навоий Самарқандда.

1469. Ҳусайн Бойқаронинг тахтга чиқиши, Навоийнинг Ҳиротга қайтиши. 14 апрель. «Ҳилолия» қасидаси билан дўстининг даргоҳига дохил бўлиши. Муҳрдорлик лавозимига тайинланиши.

1472. Февраль. Навоийнинг вазирликка тайинланиши.

1476. Навоийнинг вазирликдан истеъфо бериши.

1487. Январь. Навоийнинг Астрободга ҳоким қилиб тайинланиши.

1488. Навоийнинг Ҳиротга қайтиши.

1497. Мўминмирзонинг қатл этилиши.

1498. Навоийнинг Марв ва Абивардда бўлиши.

1500 31 декабрь. Навоийнинг Султон Ҳусайн Бойқаро билан сўнгги кўришиши ва тўсатдан бетоб бўлиб қолиши.

1501 йил 3 январь. Навоий вафоти.

***

Алишер Навоий жуда катта бой лирик хазина яратиб қолдирди. Бу хазинанинг асосини 45 минг мисрага яқин ўзбек тилидаги шеърларни ўз ичига олган «Хазойин ул-маоний» («Маънолар хазинаси») куллиёти ташкил этади. Куллиёт 4 девондан иборат бўлиб, қуйидагича номланган.

«Ғаройиб ус-сиғар» — («Болалик ғаройиботлари»). 11437 мисра, 840 шеър.

«Наводир уш-шабоб» («Йигитлик нодирликлари»). 10847 мисра, 759 шеър.

«Бадое ул-васат» — («Ўрта ёшлик гўзалликлари»). 10840 мисра, 740 шеър.

«Фавойид ул-кибар» — («Кексалик фойдалари»). 11776 мисра. 793 шеър.

Айни пайтда, 12 минг мисрадан зиёдроқ форс-тожик тилидаги шеърлар куллиёти «Девони Фоний» ҳам кенг шуҳрат қозонган.

***

«Девони Фоний»даги шеърлар мавзу доираси, ғоявий бадиий қиммати, нафислиги ва тил бойлиги жиҳатидан Навоийнинг ўзбекча шеърлари куллиёти «Хазойин ул-маоний» қаторидан ўрин олади. Икки тилдаги шеърлар гўё бир-бирига эгизак, бир-бирига уйғун, бири-биридан гўзал шеърлардир. Буни Навоийнинг ўзи таъкидлаб айтган эди:

Маънийи ширину рангинам
бу турки беҳад аст,
Форсий ҳам лаълу дурҳои
самин чун бингари.
Гўъиё дар рост бозори
сухан бикушодам,
Як тараф дўкони қаннодию
як сў заргари.

Яъни, туркий тилда ранг-баранг ширин маъноли шеърларим беҳадду ҳисобдир. Агар қарасанг, форсий шеърларим ҳам бебаҳо лаълу гавҳардир. Гўё сўз бозорида дўкон очганман, бир томонда қандолат дўкони-ю, бир томонда заргарлик.

Нодир қўлёзмалар

Навоий ҳаётлигида кўчирилган «Хамса»нинг тўрт қўлёзмаси бизгача етиб келган. Шулардан иккитаси бизнинг Ватанимизда ва яна иккитаси чет элда сақланмоқда. Ҳиротлик машҳур котиб Абдужамил Навоий томонидан ёзилган «Хамса»нинг битган қисмларини пешма-пеш оққа кўчириб берган. Ана шу қўлёзмада «Хамса»нинг биринчи асари 1484 йили кўчириб ёзилгани кўрсатилган. Демак, бу қўлёзма Навоийнинг ўз қўли билан ёзилган нусхалардан кўчириб ёзилган. Бу қўлёзма Навоийнинг ўз нигоҳидан ўтган, деб тахмин қилинади.

Ана шу қўлёзма ҳозир Тошкентда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Беруний номидаги Шарқшунослик институтида (№ 5018 инвентарь рақами билан) сақланмоқда.

Навоий «Хамса»сининг яна бир нодир қўлёзмаси Ленинградда Салтиков-Щедрин номидаги Давлат кутубхонасида (№ 560 инвентарь рақами остида) сақланади. У Ҳиротнинг машҳур хаттоти Султонали Машҳадий томонидан 1492 йили кўчирилган.

Мен улменки, то турк бедодидур,
Бу тил бирла то назм бунёдидур.

Фалак кўрмади мен киби нодире,
Низомий киби назм аро қодире.

Не назми дер эрсам мени дарднок,
Ки, ҳар лафзи бўлғай анинг дурри пок...

Бу майдонда Фирдавсий ул гурд, эрур —
Ки, гар келса Рустам жавобин берур.

Рақам қилди фархунда «Шаҳнома»е —
Ки, синди жавобида ҳар хомое...

Деди ўз тили бирла ул кони ганж —
«Ки, си сод бурдам ба «Шаҳнома» ранч».

Ани дерга бўлса қачон рағбатим,
Эрур анга халқ лутфидин фурсатим —

Ки, ҳар неча табъ ўлса коҳил сарой,
Битигаймен ўттуз йилин, ўттуз ой.

Агар хосса маъни гар ийҳом эрур,
Анинг кунда юз байти ҳалвом эрур.

Не «Шаҳнома» ким «Хамса»ға урсам эл,
Анинг панжаси сори еткурсам эл

Умидим бу ким, айлабон фатҳи боб
Қўлум бергай ул панжаға тоғи тоб.

Ўтуз йилки они Низомий демиш,
Қошимда эрур икки-уч йиллиқ иш.

Навоий «Хамса»си ҳақида.

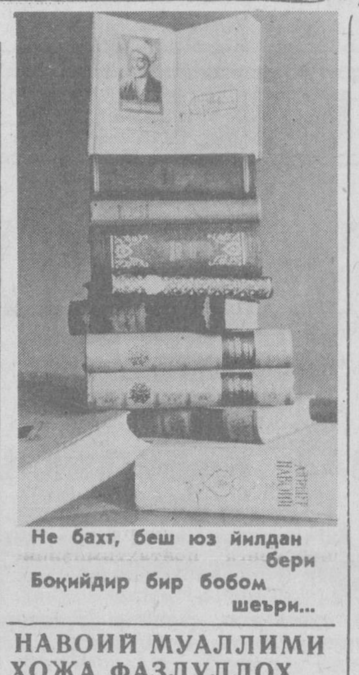

Не бахт, беш юз йилдан бери
Боқийдир бир бобом шеъри...

НАВОИЙ МУАЛЛИМИ ХОЖА ФАЗЛУЛЛОҲ АБУЛЛАЙС ҲАҚИДА

Хожа Фазлуллоҳ Абуллайсий — Самарқанд акобиридиндур. Фақиҳ Абуллайс авлодидиндур. Фиқҳда ани Абу Жанифаи Соний дерлар эрди ва арабиятда ибн Хожиб каффасида тутарлар эрди. Сайид Шарифнинг шогирди эрди ва Сайид ўз хатлари била улуми дарс айтурға ижозатномалар анинг учун битиб эрди. Фақир икки йил аларнинг қошида сабоқ ўқуб эрдим, анча илтифотлари бор эрдиким, «фарзанд» дер эрдилар. Бавужудким, Самарқанднинг аъломи уламоси эрди, шеър ва муаммоға дағи мойил эрди.

«Мажолис ун-нафоис»дан.

Замондошлари Навоий ҳақида

Алишер ўн-ўн икки ёшларидаёқ илк шеърлари билан маълум бўлиб, катта санъаткор ва олимларнинг диққатини ўзига жалб қилган эди. Ўзининг «Мажолис ун-нафоис»ида айтишича, ўша ёшида машҳур кекса шоир Миршоҳий билан хат ёзишиб турган. Ёш Алишернинг истеъдодидан мамнун бўлган мавлоно Лутфий, Хондамирнинг хабар беришича, унинг:

Оразин ёпқоч, кўзумдан
сочилур ҳар лаҳза ёш,
Бўйлаким, пайдо бўлур
юлдуз, ниҳон бўлғач
қуёш, —

матлабли ғазалини тинглаб, «агар муяссар бўлса эди, ўзимнинг ўн-ўн икки минг форсий ва туркий байтимни шу ғазалга алмаштирардим....» деган.

***

Навоий, «Бир соатлик адолат олтмиш йиллик ибодатдан афзал» деган сўзларга амал қилиб, амирлик тахтини ўзининг муборак қадами билан зийнатлади. Жабр-жафо рақамларини даврон саҳифасидан маҳв қилиб, адолат ва инсоф эшикларини инсониятга очиб қўйди. Яраланган давр жароҳатларига малҳам қўйиб, нур алам даҳр касалларига адолат билан шифо бахш қилди.
лоқ».

Хондамир, «Макоримулахлоқ».

Навоий ғазал ҳақида

Ғазалда уч киши тавридур ул навъ,
Ким андин яхши йўқ назм иқтимоли.

Бири мўъжаз баёнлиқ, соҳири ҳинд,
Ки ишқ аҳлини ўртар сўзи ҳоли.

Бири Исо нафаслик ринди Шероз,
Фано дайрида масту лоуболи.

Бири Қудси асарлик орифи Жом,
Ким Жоми жамдурур синғон сафоли.

Навоий назмиға боқсанг эмастур,
Бу учнинг ҳолидин ҳар байти холи.

Навоий «Фавоид ул-кибар».

Навоий ўгитлари

Одами эрсанг демагил одамий,
Ониким йўқ халқ ғамидин ғами.

●

Агар ҳикматга бўлса
илтифотинг,
Ки бўлсун Нуҳ умрича
ҳаётинг.

●

Кўп олтун кумуш сори
қўл солмағил,
Ки тутсанг кафтингни
қаро занг этар.

●

Жаҳл аҳли бирла кимгаки,
улфат бўлғай,
Ул улфати ичра юз минг
офат бўлғай.

●

Агар қилмади эл
ҳимоят санга,
Ўзингдин керакдир
шикоят санга.

●

Бўлса керак фикр ила
шоҳи замон,
Яхшига яхшию,
ёмонга ёмон.

●

Бу гулшан ичра йўқдур
бақо гулига сабот,
Ажаб саодат эрур қолса
яхшилик била от.

●

Ёмон била яхши
оросида фарқдир,
Икки кеманинг учин
тутган ғарқдир.

«Маънолар хазинаси»дан

Дўстлар, аҳли замондин меҳр умеди тутмангиз,
Меҳри гардун бўлсалар кўз юзидан ёрутмангиз.

Гар шаҳ ўлсун, гар гадоким солмангиз юзига кўз,
Ёдини балким кўнгулга ҳар тараф ёвутмангиз.

Зулм ила, юз чок қилғон танға гар марҳам ёқиб,
Буткорурбиз десалар ул захмларни бутмангиз.

Эл жафосининг малоли қилса бермон қасди жон,
Кўнглунгизни ғайри бекаслик билан овутмангиз.

Ўхкуди эл майли мендин бир йўли, эй дарду ғам,
Гаҳ-гаҳи сиз бори боштин то қадам ўксутмангиз.

Ҳажр ўтин жонимга ёқтим кўрсангиз усрук мени,
Эмди, эй панд аҳли, дўзах ўтидин қўрқутмангиз.

Чун Навоий дашт тутти эмди зинҳор, эй вуҳуш,
Ким башар жинсини ул мажнунсари ёвутмангиз.

●

Қон ютуб умри жаҳон аҳлида бир ёр истадим,
Лекин ул камрак топилди, гарчи бисёр истадим.

Кимга ким жоним фидо айлаб соғиндим дам-бадам,
Эрмас эрди ёрликда чун вафодор истадим.

Билмадим олам элида йўқтурур мутлақ вафо,
Ваҳки, умри улча йўқтур соғиниб ёр истадим.

Улки, топилмас башар жинсида ваҳ ғафлат кўрунг,
Ким нари хайлида мен девонаи зор истадим.

Сирри ишқимни кўнгул кўз бирла фош этмак не тонг,
Қалбу тардоманки мен чун соҳиб асрор истадим.

Шайх бирла хонақаҳдин чун ёруғлуқ топмадим,
Дайри пири хизматиға кўйи хаммор истадим.

Эй Навоий, чун рафиқи топмадим, бу ғуссадин,
Ўзни бекаслик балосиға гирифтор истадим.

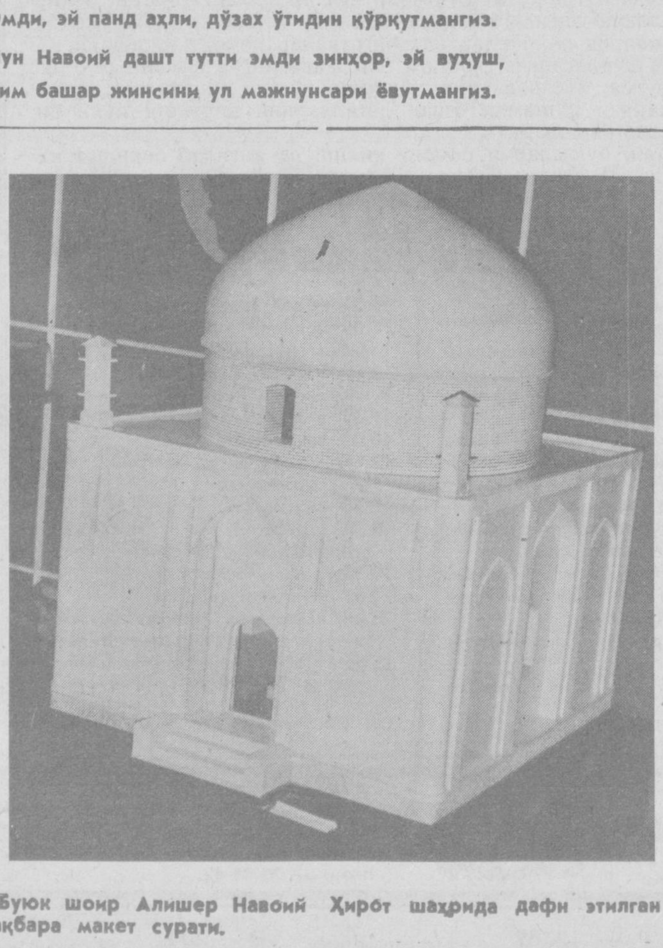

Буюк шоир Алишер Навоий Ҳирот шаҳрида дафн этилган мақбара макет сурати.

УМР ЯКУНИ

Совуқ қиш оқшомларидан бири. Султон Ҳусайн Бойқаро исён кўтарган ўғли Муҳаммад Ҳусайн Мирзога қарши қўшин тортиб кетган. Султон ўзи йўқ пайтда ҳокимиятни одатда Навоийга қолдирар эди. Навоий кун бўйи девондаги ишлар билан банд бўлади. Кечалари ижодхонасидан чиқмайди. Аммо унинг хотири паришон, тани носоғ эди. Бир неча муддатдирки, Навоий ўзини ёмон сезади, бош оғриши, қўл титроғи тез-тез безовта қилади. У доно мўйсафидларга хос ҳушёрлик билан умрининг интиҳоси яқинлашаётганини сезар эди.

Навоий «Маҳбубул кулуб» («Кўнгилларнинг севгани»)нинг янги кўчирилган саҳифаларини кўздан кечирар экан, оҳиста овоз билан чиройли настаълиқда ёзилган мисраларни ўқиди:

Чин кетди йигитлику узади
қарилиқ
Дам совуди, яъни қолмади
қон ҳам иссиқ.
Оғзига ҳаёт шарбати бўлди
аччиқ
Ўлмоқ хушроқки, умр бу
навъ қаттиқ.

Дарҳақиқат инсон ниҳоятда бардошли. Мана саккиз йилдирки, унинг дўсти ва устози Абдураҳмон Жомий мангулик уйқусига чўмган. Бир умрлик дўстлар Саййид Ҳасан Ардашер, Муҳаммад Паҳлавонлар ҳам бақо дунёсига сафар этдилар. Навоийнинг олтмиш йиллик баракали, сермаҳсул умри ортда қолди. Ўша қадрдонлари ҳузурига етиш фурсати ҳам яқинлашди.

Навоий ўйчан кўзларини юмди. Паҳлавон Муҳаммад хотирасига ёзган тўртлиги хаёлан такрорланди:

Эй чарх, не даврларким
даст этдинг
Даврингда муҳаббат аҳлини
маст этдинг,
Ҳар кимники, оламда
забардаст этдинг,
Охир ажал илкида ани паст
этдинг.

Орадан уч-тўрт кун ўтар-ўтмас 1500 йилнинг 31 декабрь куни Навоийда мияга қон қуйилиши касали юз берди ва 3 январь куни абадий кўз юмди. Бутун Ҳирот ва Хуросонни мотам босди. Подшоҳ Ҳусайн Бойқаро Навоийнинг уйида уч кунгача аза тутиб ўтирди...

Инсон ҳаёти, унинг фаолияти, қадр-қимматини баҳолаб Навоий ёзган эди:

Халқ аро яхшироқ дединг
кимдир,
Эшитиб шубҳа айла рафъ
андин.
Яхшироқ бил уни улус
ораким,
Етса кўпроқ улусға нафъ
андин.

Материалларни Б. ВАЛИЕВ ва М. ЮСУПОВ тайёрлаган.

Физкультура ва спорт

Эркин кураш

Ғалаба осон бўлмади

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИДА ЭРКИН КУРАШ БЎЙИЧА СССР ВА АҚШ КУРАШЧИЛАРИ ЎРТАСИДАГИ ИККИНЧИ УЧРАШУВ 6:4 ҲИСОБИДА СОВЕТ ПОЛВОНЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ БИЛАН ЯКУНЛАНДИ

Республикамиз пойтахтидаги йирик спорт кошонасининг марказий залида ўрнатилган гиламга 82 килограммгача вазн тоифасидаги курашчиларнинг иккинчи жуфтлиги — тбилисилик Александр Суханов ва Колорадо — спрингслик Жон Лундберг чиқишганда СССР ва АҚШ полвонлари ўртасидаги беллашувда 4:3 ҳисобида океан ортидан келган меҳмонлар олдинда боришаётган эди. Америкалик курашчиларга тўртинчи очкони чикаголик студент Джим Шир келтирди. У жаҳон биринчилиги мусобақалари совриндори, мамлакатнинг ўтган йилги чемпиони, халқаро классдаги спорт мастери воронежлик Александр Тамбовцев билан бўлган кескин беллашувда баллар нисбатига кўра ғолиб чиқди. Шу сабабдан ҳам навбатдаги курашчилар гиламга чиқишганда тошкентлик мухлислар учрашувда америкалик спортчилар ҳисобни яна ўзгартиришармикин ёки мамлакатимиз полвонлари ташаббусни қўлга олишармикин деган хаёлда сукут сақлашди. Лекин бу саволга жавоб кутиш унча узоққа чўзилмади. Грузия чемпиони, спорт мастери Александр Суханов биринчи раунддаёқ Жон Лундбергнинг елкасини ерга теккизиб, соф ғалабага эришди. Ҳисоб тенглашди —4:4.

Сухановнинг бу чиройли ғалабасини мухлислар гулдурос қарсаклар билан олқишлади. «Юбилей» марказий спорт залидаги бу қарсаклар садоси анча пайтгача тинмади. Кейинги икки беллашув тошкентлик полвонлар иштирокида ўтказилди. Дастлаб Махарбек Хадарцев, сўнгра эса унинг акаси Аслан гиламга чиқди. Махарбек 100 килограммгача вазн тоифасида, акаси эса 100, килограммдан ортиқ вазн тоифасида беллашди.

Ўсмирлар ўртасидаги жаҳон чемпиони, жаҳон кубоги соҳиби ва яқинда Тбилисида ўтказилган йирик халқаро турнир ғолиби, халқаро классдаги спорт мастери Махарбек Хадарцевга қарши Айова штатининг Эйме шаҳрида тренер бўлиб ишлаётган АҚШ биринчилиги мусобақалари совриндори 24 ёшли Вейн Коул бел олишди. Америкалик спортчи курашчимизга қаршилик кўрсата олмай мағлуб бўлди. Совет Иттифоқи спортчиларининг ғалабасини хизмат кўрсатган спорт мастери Аслан Хадарцев мустаҳкамлади. Жаҳон ва Европа чемпиони, жаҳон кубоги соҳибига классик кураш бўйича АҚШ чемпиони, вирджинийлик ҳарбий хизматчи, 26 ёшли Крейч Питмнэнни енгишга бор-йўғи икки минутдан ортиқроқ вақт даркор бўлди. Мамлакатимиз курашчиларидан яна кимлар ғалаба қозонишди. Биринчи бўлиб, ярим енгил вазн тоифасида 18 ёшли спорт мастери Александр Хадарцевга қарши курашган 24 ёшли Барри Девис ғалаба нашидасини сурди. Ёшлар ўртасида мамлакат чемпиони Лос-Анжелесда ўтказилган Олимпия ўйинлари ва жаҳон биринчилиги кумуш совриндорининг қизғин ҳужумига қаршилик кўрсата олмади. Беллашувда яққол қўли баланд келган америкалик курашчи ғолиб чиқди. Умумкоманда ҳисобида (енгил вазн тоифасидаги курашчилар ўртасида Улан-удэлик халқаро классдаги спорт мастери Сергей Замбалов Американинг Клифтон шаҳрилик Майк Пилионени енган эди) ҳисобни тенглаштирган океан ортидан келган полвонлар кейинги икки учрашувда ҳам муваффақият қозонишди.

Баллар нисбатига кўра тажрибали совет курашчиси — халқаро классдаги спорт мастери красноярсклик Сирожиддин Аюбов устидан зафар қучган Мичиган университети студенти Жо Махфарланд Америка командасига иккинчи очкони келтирди. Шу вазн тоифасида бел олишган Анатолий Толмачев (СССР) ва Жон Смит ўртасидаги беллашув ғоятда муросасиз кураш остида ўтди. Уларнинг баҳси 4:4 ҳисобида якунланди. Ғолибларни ҳакамлар ҳайъати аниқлашди. Улар америкалик меҳмонни ғолиб деб топишди. Шундай қилиб, 3:1 ҳисобида меҳмонлар ташаббусни қўлга олишди.

68 килограммгача вазн тоифасида АҚШ чемпиони чикаголик студент Жон Жура устидан тошкентлик Арсен Фадзаев эришган ғалаба ҳеч кимда шубҳа уйғотмади. Арсен Фадзаев командамизга зарур очкони келтирди. Ярим ўрта вазн тоифасида махачкалалик Дасмин Булгаев баллар нисбатига кўра Мюррей Крюз устидан ғалаба қозонди.

Шуни айтиш кераки, ўртоқлик учрашувининг охирида барча спортчиларга қимматбаҳо совғалар тортиқ этилди. Уларни мухлислар самимий қарши олишди ва беллашувлар пайтида гулдурос қарсаклар билан олқишлашди. Мусобақа сўнггида «Юбилей» марказий спорт зали конференц залида журналистлар учун матбуот конференцияси бўлди. Учрашувнинг ташкилотчилари, спорт делегациялари бошлиқлари ва тренерлар журналистларнинг саволларига жавоб беришди. Шунингдек, бу ерда якунланган матчнинг энг яхши курашчилари аниқланди. СССР терма командасидан Александр Суханов, меҳмонлар командасидан эса Жим Шир шу юксак унвонга муяссар бўлишди.

Мамлакатимиз курашчиларининг Тошкентдаги ғалабаси Украина пойтахтида ўтказилган биринчи учрашувдагидек устунликда ўтмади. Киевда мамлакатимиз спортчилари 9:1 ҳисобида ғолиб чиқишган эди. У ерда фақат ўсмирлар ўртасида жаҳон чемпиони 20 ёшли Жон Смитгина ғалаба қозониб, ўз командасига бир очко келтирганди, холос. Тошкентда эса америкалик эркин курашчилар тўрт марта зафар қучишди.

Джим Ширнинг муваффақияти ҳақида биз юқорида айтдик.

Америка терма командаси спортчилари Тошкентдан учинчи ўртоқлик учрашувини ўтказиш учун Фрунзега йўл олишди.

А. ЕТМИШБОЕВ.

СУРАТЛАРДА: СССР ва АҚШ командалари ўртасида Тошкентда бўлиб ўтган иккинчи ўртоқлик учрашуви пайтидан лавҳалар.

Л. Гусейнов фотолари

МУСОБАҚАЛАР ХРОНИКАСИ

СПОРТ ГИМНАСТИКАСИ

Вильнюсда ўсмирлар ўртасида спорт гимнастикаси бўйича Совет Иттифоқи Қаҳрамони М. Мельникайте хотира совриниучун Бутуниттифоқ мусобақаси бўлиб ўтди. Мазкур турнирда иттифоқдош республикалардан 13 команда иштирок этди. Шунингдек Ленинград ва Москва шаҳарлари вакиллари ҳам қатнашди. Умумкоманда ҳисобида Ўзбекистонлик спортчилар бешинчи ўринни эгаллашди. Шахсий биринчиликда Г. Титов номидаги ихтисослашган спорт мактаби вакили М. Валишаева яхши натижа кўрсатди. У биринчи разрядли спортчилар ўртасида фахрли учинчи ўринни қўлга киритди. Ўсмирлар ўртасида тошкентлик А. Неъматшонов кучли тўртликдан жой олди.

ОҒИР АТЛЕТИКА

Самарқандда оғир атлетика бўйича Ўзбекистон биринчилиги мусобақалари ниҳоясига етди. Унда республикамиз областлари ва Тошкент шаҳрининг кучли полвонлари қатнашишди. Умумкоманда ҳисобида Ўзбекистон пойтахти спортчилари биринчи бўлишди.

БУ—ҚИЗИҚ

Инсон—дельфин—ҳақиқатми ёки афсона?

Океандан чиққан садо

БУНДАН икки йил бурун Американинг Мичиган кўлида тўрт ёшли Джимми деган бола муз остига қулаб тушди. У сув остида йигирма минут қолиб кетди, лекин шунга қарамай тирик қолди. Таққослаб кўрайлик: сувга шўнғиш бўйича жаҳон рекордчиси Жак Майоль нафас олишни беш минутдан ортиқ тўхтатиб тура олмайди.

Мутахассисларнинг фикрича, Джимми сут эмизувчиларнинг сув остида нафас олишни рефлекс туфайли тўхтата олиш лаёқати туфайли ҳаво олмай шунча узоқ тура олган. Бундай лаёқат китларда, дельфинларда ва тюленларда айниқса яққол кўринади, баъзан эса фавқулодда мушкул вазиятда одамда ҳам намоён бўлади.

Юқоридаги шов-шувга сабаб бўлган хабар бутун дунёга ёйилди ва кўплаб таажжубланарли саволларни келтириб чиқарди. Ахир, инсон — денгиздаги сутэмизувчи эмаску, «шўнғиш рефлекси» унда қаёқдан пайдо бўлган?

— Гап шундаки, бола сувда ҳушидан кетган, — дейди таниқли тадқиқотчи И. Чарковский. — Аниқроғи, у қўрқиб кетишга улгурмаган. Чунки қўрқув — одамлар сувда ҳалокатга учрашининг асосий сабабидир. Одам беҳуш ҳолатда бўлганида уни аждодларининг инстинкти бошқаради. Уларнинг инстинктлари орасида эса денгиз сутэмизувчилари каби сувда нафасни узоқ вақт тўхтатиб тура олиш лаёқати бўлган. Бу қиёслаш бизни ажаблантирмаслиги лозим. Баъзи олимларнинг ҳисоблашича, аждодларимиз миллион йиллар бурун, бундан олдинроқ дельфинларда бўлгани каби океанга қайтишган. Лекин «денгизнинг зукко интеллектуаллари»дан фарқли равишда биз яна қуруқликда яшай бошлаганмиз. Қадимги цивилизациялар ўртасида денгиз алоқалари бўлганлиги эҳтимолини тажрибада исботлаган Тур Хейердал каби, биз инсоннинг океанда яшаш лаёқатидан дарак берувчи тадқиқотлар ўтказдик.

БУТУНИТТИФОҚ физкультура илмий-тадқиқот институти ходимлари И. Чарковский раҳбарлиги остида психологлар, психиатрлар ва кибернетиклар билан биргаликда бундан бир неча йил илгари кўнгиллилар билан тажриба сериясини ўтказишди. Кўнгиллилар орасида сузувчи аёллар бор эди. Бўлғуси оналарга гипноз остида улар дельфин эканликлари, уларнинг болалари дельфинча бўлиб туғилажаги уқтирилди. Натижада янги туғилган чақалоқлар нафасни узоқ тўхтатиб туришга анча мослашган ва сув муҳитига жуда енгиллик билан кўникишган. Бир неча ойлик машқлардан кейиноқ улар чўмилар ва шўнғий олардилар. Бошқа чақалоқлардан фарқли равишда овқатланадиган ва ҳатто сувда ухлай оладиган бўлишди. Бошқа чақалоқлар эса тренерларнинг ҳар қанча зўр беришларига қарамай, аввал юришни ўрганмасдан туриб сузишни ўргана олишмади.

Демак, башарти болани сувдаги турмуш тарзига туғилишидан олдин... ошно этилган тақдирдагина аждодларнинг инстинкти тўла намоён бўлади. Лекин аждодларимиз чиндан ҳам шундай лаёқатга эга бўлганликларини исботлаш ҳам керак-да.

Бутуниттифоқ физкультура институтида бир неча марта экспедиция ўтказишди. Бундан мақсад — миллионлаб йиллар бурун мавжуд бўлиши эҳтимоли бўлган дельфинлар билан икки томонлама алоқа боғлаш эди. Кузатилишича, дельфинларнинг назар доирасида бўлишининг ўзи одамларда сувдан қўрқув йўқолишига боис бўлган. Гўё улар «сувдан ҳайиқсираш» генетик кодининг тўсиғини қандайдир тарзда кескин ўзгартириб юборишади.

— Мен ўйлайманки, «денгиз интеллектуаллари» одамларга ўтмишларини эслашда, узоқ аждодларимиз жаҳон Океанидаги ҳаётлари пайтида ҳосил бўлган кўникмани — инстинктларни рўёбга чиқаришда ёрдам беришади. Миллион йиллар илгари ерда рўй берган қаттиқ қурғоқчилик даврида одам аждодлари денгиздан емак топиб, жазирама иссиқ ва қуруқликдаги ваҳший ҳайвонлардан қочиб қисман сувда кун кечиришлари мумкин бўлган. Ҳалигача ўша замондаги одамсифат мавжудотларнинг қолдиқлари топилмагани шу сабабли эмасмикин? Фақат бир мунча аввалги ёки бирмунча кейинги даврдаги аждодларимиз «гомо сапиенс»нинг қолдиқлари маълум холос. Бир неча миллион йиллар эса гўё инсоният тарихида тушиб қолгандай, — дея ўз гипотезасини ривожлантиради Чарковский.

ТАДҚИҚОТЛАРНИНГ кўрсатишича, дея ҳисоблашади унинг тарафдорлари, дельфинлар биздан фарқли ўлароқ одамлар билан узоқ ўтмишдаги ўзаро қардошлик хотирасини ҳанузгача сақлаб қолишган. Шунинг учун бўлса керакки, чақалоқ болалар билан илтифот ила, катта ёшдагилар билан дўстона муносабатда бўлишади. Бу жониворлар кема ҳалокатига учраган одамларни қутқаргани ҳақида кўпгина мисоллар келтириш мумкин.

Лекин, унда нега қирғоққа катта ёшдагиларни олиб чиқишган — наҳотки кичкинтойлар ҳалок бўлишига йўл қўйишган? Йўқ, кузатишлар далолат берадики, дельфинлар гўдакларни меҳр билан ардоқлашади. Чўкаётган болаларни сув юзасига олиб чиққан пайтлари бўлган. Балки, дельфинлар гўдакларни денгизда қутқаришгандир? Дарвоқе, кичкинтой болаларни ҳайвонлар: бўрилар, маймунлар, антилопалар тарбиялаган кўпгина холлар олимларга маълум. Ақлий лаёқатлари улардан юқорироқ бўлган «денгиз интеллектуаллари» шундай қилишган дейиш нечун мумкин бўлмасин? Бу ерда фақат яшаш муҳити ғайриодатий туюлиши мумкин. Бироқ тадқиқотчилар ишонч ҳосил қилишганки, сувда тарбияланган болалар денгизда яшай оладилар. Эҳтимолки инсоният тарихида шундай ҳодисалар рўй берган бўлса ажаб эмас. Дельфинлар тарбиялаган одамларни қадимги денгизчилар денгизда кўрган бўлишлари мумкин. Ўтмишдаги тараққий этган цивилизацияларнинг ёдгорликларда учрайдиган одам — дельфинлар, сув парилари, ҳурилиқолар ва бошқа шу кабилар ҳақидаги афсоналар денгизчиларнинг ҳикоялари асосида вужудга келмаганмикан?

Болаларнинг туғилиши ва дельфинлар ёрдамида сувда тарбияланишига бағишлаб Янги Зеландияда бўлиб ўтадиган халқаро конференция қатнашчилари шу каби масалаларни муҳокама этадилар. Унга асосий докладчи сифатида И. Чарковский таклиф этилган.

М. КОЗЛОВ.

Фалсафа институти катта илмий ходими (илмий-тадқиқотлар проблемаларига бағишланган бир неча китоблар автори) П. С. Гуревичнинг шарҳи:

БУГУНГИ кунда фан замиридан жумбоқлар, кутилмаган янгиликларнинг тўхтовсиз оқими қалқиб чиқмоқда. Фан «янги сакраш» арафасида турган бўлса эҳтимол. Билимларнинг бу қадар шиддат билан жамланишида маълум хавф ҳам бор. Айрим фактлар энг дадил изланувчан кишилар учун кўпинча бошланма нуқта бўлиб хизмат қилади, лекин ҳамиша ҳам пировард натижа кутилганидек бўлиб чиқавермайди. Бунинг устига бир қатор олимлар жузъий кузатишларга асосланиб ер табиатининг бутун тарихини қайта ёзиб чиқишга интилишади. Чунончи, инсон ўтмишда океанда ҳаёт кечиришга ўтиб, кейин яна қуруқликка қайтгани ҳақидаги фараз менга эҳтимолдан узоқ туюлади. Ушбу гипотеза нимага асосланган? Инсон шаклланишини тасниф этишда қандайдир ҳалқалар йўқлигига. Инсоният архивида чиндан ҳам очиқ жойлар бор. Лекин, иккинчи томондан қараганда бунинг бошқача сабаблари ҳам бўлиши мумкин. Ҳар ҳолда бизнинг аждодларимиз океан қаъридан қайтиб кетишганидан дарак берувчи омиллар ҳозирча етарли эмас.

Бутун дунёда бизга жуда яқин бўлган тирик мавжудотлар — дельфинлар жиддий тадқиқ қилинмоқда. Уларда телепатик лаёқат борлиги ҳақида гапиришмоқда. Айтиш мумкинки, ахборот турли йўллар билан етказилиши мумкин. Аммо, дельфинларнинг гипноз қобилияти ҳақидаги тахмин ҳозирча жиддий асосга эга эмас. Шу маънода «денгиз интеллектуаллари» — бу мажозий, шартли тусмол холос.

Илмий тадқиқотлар кўплаб тахминларни келтириб чиқаради. Янги фикрлар беради, тасаввурни беҳад боийитади. Ақл туғёнисиз илмий изланишлар бўлмайди. Лекин узил-кесил илмий хулоса чиқариш ҳақида гап борганда сабр-тоқат ва эҳтиёткорлик билан иш кўрмоқ лозим.

(«Советская Россия» газетасидан).

Жонажон Ватан бўйлаб

ЯНГИ СПОРТ КОМПЛЕКСИ

Кишиневдаги «Смешинка» болалар боғчасида янги спорт комплекси бунёд этилди. Уни оталиқдаги ташкилот — «Сигнал» заводининг коллективи қуриб берди.

Бу ерда болаларнинг саломатлигини мустаҳкамлаш мақсадида ҳатто соляри ҳам бор. Бундан ташқари давопаш-профилактика гимнастикаси группалари ташкил этилди. Машғулотларни медик мутахассислар олиб боришмоқда.

СУРАТДА: «Смешинка» болалар боғчасининг янги сузиш бассейнида.

Б. Капнин фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

Редактор
Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА —7/II да **Корсар**, 8/II да **Дон Карлос.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА —7/II да **Отелло**, 8/II да **Қув** (билетлар сотилган).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Совет цирк усталари иштирокида катта ранг-баранг программа** (7/II да 19.30 да, 8/II да 16, 19.00 да).

КИНО

7 ФЕВРАЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР

«222-РЕЙС» — **Саньат саройи** (16, 18.30, 20.45; телефон 44-21-34, 44-21-44, 44-21-74), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (17, 20.00; телефон 38-44-52).

«У МЕНИ ЁҚТИРАДИ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги** (тоқ соатларда, телефон 78-47-25).

«АЛВИДО, ҒУР ШИЛЛИҒИМ» — **Искра** (16, 18, 20.00; телефон 39-14-59).

«ДАҲШАТЛИ ОРОЛ СИРИ» — **Ватан** (жуфт соатларда, сўнгги сеанс 21.20 да, телефон 74-30-38), **Москва** (тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.00 да, телефон 33-05-01), **Чайка** (18, 19.45, 21.15).

«КАТТА САЙР» — **Нукус** (16, 18.30, 20.45; телефон 46-70-69), **Қозоғистон** (17, 18, 20, 21.00; телефон 35-24-92).

8 ФЕВРАЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«222-РЕЙС» — **Саньат саройи** (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45; телефон 44-21-34, 44-21-44, 44-21-74), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (11, 14, 17, 20.00; телефон 38-44-52).

«У МЕНИ ЁҚТИРАДИ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги** (тоқ соатларда, телефон 78-47-25).

«АЛВИДО, ҒУР ШИЛЛИҒИМ» — **Искра** (12.20, 14, 16, 18, 20.00; телефон 39-14-59).

«ДАҲШАТЛИ ОРОЛ СИРИ» — **Ватан** (жуфт соатларда, сўнгги сеанс 21.20 да, телефон 74-30-38), **Москва** (тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.00 да, телефон 33-05-01), **Чайка** (11, 14.45, 16.15, 18, 19.45, 21.15).

«КАТТА САЙР» — **Нукус** (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45; телефон 46-70-69), **Қозоғистон** (11, 12, 14, 15, 17, 18, 20, 21.00; телефон 35-24-92).

РЕКЛАМА

ЛАЗЗАТЛИ ТАОМ

Кўвачада пишган таомдан тотиб кўрганмисиз? Агарда хонадонингизда сопол кўвача бўлса русча қовурдоқ таомни бемалол тайёрлашингиз мумкин. Бундай идишда пиширилган таом ғоятда лаззатли бўлади, ўзининг тўйимлилиги билан ажралиб туради.

Тўрт кишига мўлжалланган русча қовурдоқ таомни тайёрлаш рецептини диққатингизга ҳавола қиламиз.

600 грамм мол гўшти, 1500 грамм картошка, 4 ош қошиғида ёғ, 2 бош пиёз, чорак стакан қайнатилган гўштнинг шўрваси, 1 стакан қаймоқ, таабга яраша лавр барги, мурч, петрушка, укроп, 100 грамм мусаллас — таом масаллиғидир.

Тозаланган картошкани кубик шаклида тўғраб ёғда қовуриб оласиз. Парраклаб тўғралган пиёзни ёғда қизартирасиз. Жазбоп қилиб тўғралган мол гўштининг икки томонини қизиган ёғда оҳиста қовуриб оласиз.

Порцияли сопол кўвачага гўшт, картошка, пиёзни қаватма-қават териб чиқасиз, туз, мурч сепасиз, лавр баргини ташлайсиз ва устидан тайёрлаб қўйилган шўрвани қуясиз. Кўвачани духовкага қўйиб, 30 минут давомида пиширасиз. Таом маромига етиб пишмасидан 10 минут олдин илитилган паст даражали мусаллас қуясиз. Таомни дастурхонга тортишдан олдин устига қаймоқ қуясиз, майда тўғралган петрушка ва укроп сепасиз.

Калинин хўжалик — маиший буюмлар фабрикасида тайёрлаб чиқарилган порцияли керамик кўвачаларни хўжалик ва универсал магазинлардан сотиб олиш мумкин.

Баҳоси — 1 сўм 60 тийин.

«Узместпром» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси.

МЕВА ВА САБЗАВОТ ШАРБАТИ

ҚИШ ВА БАҲОР ФАСЛИДА БИР СТАКАН ОЛМА ЁКИ УЗУМ ШАРБАТИНИ ИЧИШ ИНСОННИНГ ВИТАМИНГА БЎЛГАН «ТАШНА»ЛИГИНИ ҚОНДИРАДИ.

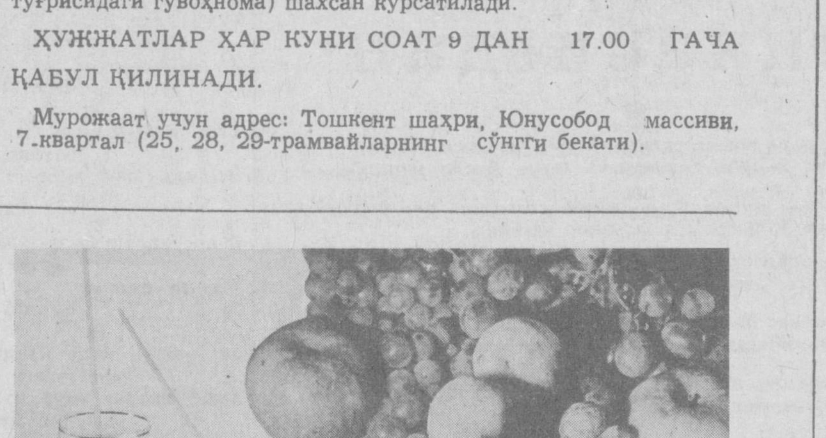

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-27).

Ўқишга марҳамат!

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ БОШҚАРМАСИНИНГ
43-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
ҚЎШИМЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўрта маълумотли йигит-қизлар ҳамда Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар қуйидаги ихтисосликлар бўйича қабул қилинадилар.

Қурилиш бўёқчиси, сувоқчиси, қурилиш-дурадгори, қўлда пайвандловчи, электр пайвандловчи, темир-бетон конструкцияларининг монтажчиси, ғишт терувчи.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.
Ўқувчиларга ҳар ойда 30-45 сўм стипендия берилади. Шунингдек улар ишлаб чиқариш практикаси даврида топган меҳнат ҳақларининг 50 процентини оладилар.

Билим юртида спорт секциялари ва бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ишлайди.

Аълочи ўқувчилар учун «В» ва «С» категорияли автомобиль ҳайдовчисини тайёрлайдиган олти ойлик курслар ташкил этилади.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ёзилган ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, турар жойидан справка, соғлиғи тўғрисида справка, 3х4 см. ҳажмидаги 4 дона фотосурат.
Паспорт ва ҳарбий билет (ёки ҳарбий рўйхатда турганлиги тўғрисидаги гувоҳнома) шахсан кўрсатилади.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Юнусобод массиви, 7-квартал (25, 28, 29-трамвайларнинг сўнгги бекати).

«Ташгортрикотажбит» ишлаб чиқариш бирлашмаси

Тошкент шаҳри аҳолисига маиший хизмат кўрсатиш системасидаги энг йирик мазкур бирлашма 11 ателье ва кўплаб қабул пунктларини ўз ичига олади ва шахсий буюртмалар бўйича буюмларни тайёрлайди, уларни ремонт қилади, янгилаб беради.

Бирлашмада тоза жун, жун аралаш ва синтетик калавалардан, уларга «Метлон» ва «Люрекс» каби зарли иплар қўшиб, машинада турли буюмлар тайёрланади, шунингдек трикотаж газламалардан кийим-кечаклар тикилади. Бунда доиравий чок босувчи машиналар, жун ва жун аралаш калаваларнинг эластик ёки ип-газлама толаси билан уйғунлашган хом ашё қўлланилади.

Маҳсулот турлари орасида жакетлар, костюмлар, жемперлар, кўйлаклар, турли бош кийимлар бор. Уларнинг ранги ҳар хил ёшдаги кишиларга мос. Кийим-бошларни машина ва қўлда тўқилган кашталар, бурмалар, ранг-баранг воланлар билан безатилади.

Трикотаж буюмларини сиз бирлашманинг ателье ва қабул пунктларига буюришингиз мумкин:

1-АТЕЛЬЕ — Октябрь райони, Навоий кўчаси, 14-уй Телефон 41-59-46.

2-АТЕЛЬЕ — Куйбишев райони, Морозов кўчаси, 12-уй. Телефон 62-52-51.

4-АТЕЛЬЕ. Фрунзе райони, Ш. Руставели кўчаси, 28-уй. Телефон 55-66-79.

5-АТЕЛЬЕ — Чилонзор райони, Фарҳод кўчаси, Маиший хизмат уйи.

6-АТЕЛЬЕ — Чилонзор райони, Ғ. Ғулом кўчаси, 7-уй. Телефон 78-22-60.

7-АТЕЛЬЕ. Собир Раҳимов райони, Кочубей кўчаси. Телефон 48-74-54.

8-АТЕЛЬЕ. Сергели райони, 4-квартал, 37-уй.

9-АТЕЛЬЕ. — Чилонзор райони, Халқлар дўстлиги проспекти, 11-«а» уй, «Силуэт» ательеси.

10- АТЕЛЬЕ — Ҳамза райони, Лисунов кўчаси, Оҳангарон шоссеси, «Весна» ательеси.

11-АТЕЛЬЕ — Киров райони, Юнусобод массиви, 4-СВ квартали, «Маиший хизмат» шаҳарчаси».

1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11-ательелар машинада тўқув кийим-кечакларни тайёрлайди.

1, 4, 6, 8, 9, 10-ательелар Японияда ишлаб чиқарилган қўл аппаратларида тўқув буюртмаларини бажариб беради.

1 4, 6, 7, 8, 9-ательелар трикотаж газламалардан кийим-кечак тикади.

Вақтингизни тежашни хоҳласангиз қабул пунктлари ва ателье хизматидан фойдаланишингиз мумкин. Бу ерда оз миқдорда тайёрланган трикотаж буюмлар намойишга қўйилган.

2, 9-ательеларда «Аэробика» машғулотлари учун трикотаж костюмларга буюртмалар қабул қилинади.

Бирлашма қошида трикотаж буюмларни ремонт қиладиган, янгилаб берадиган 3-ихтисослашган ателье мавжуд. Бу ерда катта размердаги трикотаж буюмлар фасони ўзгартирилган, эскирган деталлари янгисига алмаштирилган ҳолда кичрайтириб берилади, капрон пайпоқлар ва колготкалар ремонт қилинади.

Агарда кўйлагингиз, костюм ёки жакетингиз фасони эскириб қолган бўлса, ательеда уни қўшимча тўқиш, кашталаш, турли газламалардан қўшимча безак деталларини киритиш йўли билан янгилаб берилади.

Трикотаж буюмларни ремонт қилиш ва янгилаб беришга ихтисослашган 3-ателье қуйидаги адресда жойлашган: Тошкент шаҳри, Ленин райони, Ленин кўчаси, 75-уй.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети Тошкент шаҳар Ҳунар-техника таълими бошқармасининг Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси базасидаги

22-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ ТИКУВЧИЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШИ ОПЕРАТОРИ ИХТИСОСИ БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

МАШҒУЛОТЛАР ФЕВРАЛЬ ОЙИДА БОШЛАНАДИ.

Ўқиш муддати — 6 ой.

ЎҚИШГА ЎРТА МАЪЛУМОТЛИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқувчиларга ҳар ойда 70 сўмдан стипендия ва ишлаб чиқариш практикасини ташкил даврида топган меҳнат ҳақларининг 50 проценти берилади.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш лозим: ўрта маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, ота-онасининг иш жойидан справка, турар жойидан справка, 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. ҳажмидаги 3 дона фотосурат.

ПАСПОРТ ШАХСАН КЎРСАТИЛАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Энгельс кўчаси, 60-уй (2, 9, 17, 18, 19, 21, 51, 60, 72, 89, 56, 57, 67, 156, 165-автобуслар 2, 3, 16, 22, 23, 25, 18, 29-трамвайлар, 14, 21-троллейбусларнинг «Олой» бозори бекати).

Тошкент қурилиш техникуми томонидан Тўраев Сайфиддин номига берилган 983289 мерли йўқолган

ДИПЛОМ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ТВ

ШАНБА, 8. II

● МТ I

9.00 «Время».
9.45 Запорожье Октябрь 50 йиллиги номли завод Маданият саройининг «Яблонька» ансамбли ижро этади.
10.05 «Оддий — мураккаб ҳақиқатлар». Ота-оналар учун телевизион журнал.
10.35 «Мўъжизасиз-мўъжизалар».
11.05 «Здоровье».
11.50 «Ҳаракат хавфсизлиги учун».
12.20 «Архитектор Л. Руднев».
12.50 «Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун».
13.20 «Объективда — Ватан» фотоконкурси.
13.25 «Шаҳар ва ўсмир».
14.00 А. Бек. «Волоколамск шоссеси». М. Горький номли СССР Иттифоқи Москва Бадиий академик театрининг фильм-спектакли.
15.00 «Дунё воқеалари».
15.15 «Волоколамск шоссеси» фильм-спектаклининг давоми.
16.00 «Мўъжизасиз-мўъжизалар».
17.05 «Давр ва ўзим ҳақимда». Шеърий антология.
17.20 «Ҳамдўстлик». Телевизион журнал.
17.50 БССР ҳунар-техника таълими Маданият саройининг цимбалчилар ансамбли ижро этади.
18.00 «Собиқ...» Суд очерки.
18.50 «Мультипликация ҳақида эртаклар». 3-кўрсатув.
19.55 МТ экранида биринчи марта. «Ҳаёт гўзал». Бадиий фильм (СССР — Италия).
21.30 «Время».
22.05 «Нима? Қаерда? Қачон?» клуби ҳузурида меҳмонда»
23.20 Янгиликлар.
23.25 «Планета оҳанглари». Чет эл эстрадаси артистлари иштирокида музикали кўрсатув.

● МТ II

17.35 Мультипликацион фильмлар.
18.00 Москванинг мусиқавий уйлари. «В. М. Васнецов уйида».
19.20 Чанғида фигурали учиш бўйича жаҳон чемпионати.
19.50 Реклама.
19.55 «Антарктидани танлайман». Телевизион ҳужжатли фильм
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». «Мартишкага салом». Мультипликацион фильм.
20.45 «Музей ва кўргазма заллари бўйлаб».
21.30 «Время».
22.05 «Покровск дарвозалари». Телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар («Мосфильм»).

● ЎзТВ I

7.30 Ритмик гимнастика.
7.50 «Салом, кичкинтойлар!» Мультфильм.
8.00 «Тонгги тароналар».
8.10 «Сўнгги марра». Телефильм.
8.30 «Ахборот».
8.50 «Дераза». Ҳужжатли фильм.
9.00 Москва. «Время».
9.40 «Ёш олимлар клуби». «Бизнинг беш йилликларимиз» туркумидан.
10.00 КПСС XXVII съезди олдидан. «Кинопублицист экрани».
10.45 «Ўзбекистон спорти».
11.15 «Ёшлик» студияси кўрсатади.
11.55 «Уларни афтидан танирдилар». Бадиий фильм.
13.25 «Йўл ҳаракати қоидаларини ўрганамиз».
13.55 «Оналар мактаби» (такрорий).

***

18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 Болалар учун фильм. «Дастлабки қадамлардан бошлаб».
18.20 Мактаб ўқувчилари учун. «Қўшиғим, жон қўшиғим».
19.00 «Ота-оналар университети».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Фарҳод ва Ширин». Адабий композиция.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Дебют». Ёш хонандалар телевизион конкурси.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Оламга саёҳат».
23.05 «Севги ва хиёнат». Ҳужжатли фильм («Леннаучфильм»).
23.55 Кўрсатувлар программаси.

● ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
(«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши — 32-55-37; саноат ва қурилиш — 32-57-84; шаҳар хўжалиги ва транспорт — 32-55-39; фан ва маданият —32-53-10; ахборот ва спорт — 33-28-95; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42.

Р — 12567 Б —2041. Индекс 64698. 1 2 3 4 5 6 7 8 10